

Gorczańska

ZGODA

BIULETYN SAMORZĄDOWY

GMINY NIEDŹWIEDŹ

ISSN 1213-1415

Rok XXVIII - Nr 133

Styczeń - Luty - Marzec 2023

Cena 3 zł

*Chrystus
Zmartwychwstał!
Alleluja!*

**Zdrowych i radosnych Świąt
życzą Mieszkańcom Gminy
Wydawca i Redakcja**

INFORMATOR

WÓJT GMINY MGR INŻ. RAFAŁ RUSNAK

W sprawie skarg i wniosków przyjmuje interesantów codziennie od godziny 8.00 do 10.00 Pokój nr 26. II piętro.

W razie nieobecności Wójta w sprawach skarg i wniosków przyjmuje Sekretarz Urzędu Gminy.

PRZEWODNICZĄCY RADY GMINY ZENON DZIEDZIC

Pełni dyżur w czwartki w godzinach od 9.00 do 11.00. Pokój nr 20.

URZĄD GMINY

Czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30

Przerwa dla wykorzystania przez pracowników w godzinach 10.00 - 12.00

TELEFONY WEWNĘTRZNE ORAZ NUMERY GABINETÓW POSZCZEGÓLNYCH REFERATÓW

(18) 33 17 002 - Sekretariat. II piętro. Pokój nr 26.

I PIĘTRO

Referat Gospodarki Komunalnej

335 - Kierownik. Pokój nr 11

334 - Wodociągi. Pokoje nr 10

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

331 - Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny. Pokój nr 14,15

351 - Pracownicy socjalni / Karta dużej rodziny/Karta seniora. Pokój nr 12

316 - Pomoc społeczna. Pokój nr 13

II PIĘTRO

317 - Wójt Gminy. Sekretariat. Pokój nr 26

302 - Sekretarz Urzędu Gminy. Pokój nr 27

312 - USC/Ewidencja ludności. Pokój nr 28

328 - USC/Dowody osobiste. Pokój nr 29

310 - Biuro Rady Gminy. Pokój nr 20

Referat Techniczno-Inwestycyjny:

347 - Kierownik inwestycji. Pokój nr 21

315 - Inwestycje gminne. Pokój nr 21

314 - Utrzymanie dróg.

311 - Ochrona zwierząt. Pozyskiwanie środków zewnętrznych. Pokój nr 21

325 - Działalność gospodarcza. Pokój nr 23

343 - Gospodarka nieruchomościami. Pok. nr 24

309 - Gospodarka przestrzenna, Ochrona środowiska. Pokój nr 24

III PIĘTRO

321 - Informatyk. Podatek od środków transportu. Potwierdzenie profilu zaufanego. Nr 30

310 - Ekodoradca. Obrona cywilna. Pokój nr 30

307 - Obsługa sołectw. Pokój nr 32

320 - Księgowość. Płatność za wodę. Pokój nr 32

322 - Punkt obsługi *Czyste Powietrze*. Pok. nr 31

326 - Skarbnik Gminy. Pokój nr 33

308, 323 - Księgowość podatkowa. Pokój nr 34

324 - ZEAS. Pokój nr 35,36

329 - Oświata. Pokój nr 37

Terapeuta. Pokój nr 38

338 - Biblioteka. Gminny Ośrodek Kultury.

Punkt obsługi „**Czyste powietrze**” czynny we wtorki i czwartki w godz. od 9.00 do 14.00. Pokój nr 31 na III piętrze Urzędu Gminy.

Ośrodek Doradztwa Rolniczego (Urząd Gminy Mszana Dolna, I piętro), w czwartki 8.00 - 15.00

Bank Spółdzielczy czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30 - 15.00. Tel: **18 331 70 11**

Poczta czynna od poniedziałku do czwartku od 8.00 do 14.30, w piątek od 13.30 do 20.00. Tel: **885 901 050**

Gminna Biblioteka czynna: W poniedziałek od 9.00 do 17.00; wtorek - piątek 10.00 do 18.00; sobota od 8.00 do 12.00. Tel: **18 331 70 99**

Godziny otwarcia biura GBiOK: Od poniedziałku do piątku od 8.00 do 16.00. Tel: **18 331 70 99**

Muzeum „Orkanówka” otwarte dla zwiedzających od wtorku do soboty w godzinach od 9.00 do 17.00, także w dni wolne, oraz po godzinach, po uprzednim umówieniu się telefonicznie: **608 731 557**

Ośrodek Zdrowia w Porębie Wielkiej czynny od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 - 18.00. Tel: **18 331 70 13**

Poradnia Stomatologiczna czynna w poniedziałki środy i piątki od 8.00 do 14.00, wtorki, czwartki od 12.00 do 20.00 w soboty (dyżur) Od 8.00 do 12.00. Tel: **18 331 79 30**

Delegacja naszych Podhalań u Premiera RP Mateusza Morawieckiego - 6 luty 2023

W tym numerze...

Co, gdzie, kiedy - informator.....	2	Sukcesy i osiągnięcia naszych.....	20
Wspomnienie Papieża Benedykta XVI.....	4,5	W kilku zdaniach.....	21
Wójt Gminy informuje.....	6	Podsumowanie roku 2022 w OSP.....	22,23
Nagrodzenia i wyróżnienia.....	7	Uczciliśmy Dzień Babci i Dziadka.....	24
Informacje Janusza Potaczka.....	8	Dzień chorego w naszej Gminie.....	25
Prace Komisji Rewizyjnej w 2022 roku.....	9	Święto Pań.....	26
Budżet Gminy na 2023 rok.....	10	Ferie z biblioteką.....	27
Inwestycje gminne.....	11	Edukacyjne plany GPN na 2023 rok.....	28
Wywiad z Danielem Lachem.....	12,13	Czy wiesz, że.....	29
Benefis w Koninie.....	14,15	Sawanci - genialni głupcy.....	30,31
Wszystko o śmieciach na rok 2023.....	16,17	Dzieci listy piszą.....	32
Informacje z powiatu od Agaty Zięby.....	18	Styczniowe kolędowanie.....	33,34,35
Wywiad z Marią Rataj.....	19		

BENEDYKT XVI (1997 - 2005 - 2022)

W ostatnim dniu 31. XII. 2022r., gdy wielu szykowało się na tradycyjnego Sylwestra, z Watykanu nadeszła smutna wiadomość: „Ze smutkiem informujemy, że dziś o godz. 9.34 w klasztorze Mater Ecclesiae w Watykanie zmarł papież emeryt Benedykt XVI”. Po tej krótkiej informacji wielu ludzi jak i media mówiły, że wraz z jego odejściem można powiedzieć symbolicznym bo w ostatnim dniu roku, zakończyła się pewna epoka w Kościele. Benedykt XVI to autentyczny świadek Chrystusa, „głęboka osobowość wiary”, „pancerny kardynał”, „Bawarczyk na Watykanie”, „wielki myśliciel i teolog naszych czasów”, „współczesny Ojciec Kościoła”, „Mozart teologii”, „artysta słowa”, to tylko niektóre słowa - określenia opisujące Jego osobę.

Przez całe swoje życie przekonywał, tłumaczył, dawał autentyczne świadectwo wiary w Chrystusa Syna Bożego, ale niczego nie narzucał.

Sprzeciwiał się rozmywaniu wiary, relatywizmowi, uleganiu współczesnym formom religijności, które odrzucają więź człowieka z Bogiem. Wieloletni, osobisty Jego sekretarz abp Georg Ganswein tak o Nim powiedział: „Nie dbał o to jak jest postrzegany, co robić, żeby być dobrze ocenianym przez media i opinię publiczną. Zrobił to, co musiał zrobić, jako głosiciel wiary”.

Pogrzeb Benedykta XVI na który przybyli wierni z całego świata odbył się w Watykanie 05. 01. 2023r. Ciało papieża seniora po Mszy św. odprawionej na placu św. Piotra, spoczęło w Grotach Watykańskich, gdzie niegdyś znajdował się grób św. Jana Pawła II.

Powróćmy na chwilę do tego, kim był Joseph Ratzinger i co nam po sobie pozostawił ten pokorny pracownik Winnicy Pańskiej - jak mówił o sobie on sam. Ten największy teolog naszych czasów, wspaniały i mądry człowiek, tak widział swoją rolę jako papieża w życiu Kościoła: „Miałem świadomość, że przede wszystkim muszę próbować pokazać, co wiara w Boga znaczy w dzisiejszym świecie, podkreślić jej centralność i dać ludziom odwagę do konkretnego życia nią. Wiara i rozum to sprawy, które rozpoznałem jako moje powołanie”. Był on wielkim teologiem, ale jego wiara była prosta jak u dziecka. Umiał jej prawdziwość przekazywać bez zawichości i zawsze, wiernie trwał przy Chrystusie. „Gdy wokoło rozgrywają się ludzkie dramaty i zaczynają się pojawiać wątpliwości, nam trzeba wtedy mocno trzymać się wiary. On

sam wie lepiej...”, tak mówił do nas Benedykt XVI.

WSPOMNIENIA Z DZIECIŃSTWA

Joseph Ratzinger urodził się 16.IV.1927 roku w Marktl na ziemi bawarskiej w Niemczech i został ochrzczony w Wielką Sobotę. Przyszły papież dorastał w pobożnej rodzinie. Mama Maria była kucharką, a ojciec Joseph żandarmem. Miał rodzeństwo, starszą siostrę Marię oraz brata Georga. Ojciec codziennie uczestniczył w Mszy św., zaś w niedzielę, trzykrotnie. Byli prostymi, przemyślnymi i bardzo dobrymi ludźmi, tak ich wspomina kolega. Dzieci wychowali z miłością, ale surowo i w duchu wiary. Mały Joseph bardzo kochał Boga. Gdy miał 7 lat, zgodnie ze zwyczajem, przed Bożym Narodzeniem napisał list do Dzieciątka Jezus: „Kochane Dzieciątko Jezus, wkrótce zstąpisz na ziemię. Chcesz przynieść dzieciom radość. Także mnie przyniesiesz radość. Chciałbym dostać mszał, zielony ornat i Serce Jezusa. Zawsze chcę być dobry. Serdecznie Cię pozdrawiam”. *Joseph Ratzinger*. Prośba o zielony ornat nie dziwiła rodziców malca, bo ulubioną zabawą Josepha było odprawianie Mszy św. Tą pasją dzielił się ze starszym bratem; jeden z nich pełnił rolę księdza, a drugi ministranta. Dla siostry Marii zabrakło roli.

Mieli oni szczęśliwe dzieciństwo, choć ojciec był wobec nich wymagający. Przyszły papież wspomina, że ojcu zawdzięcza krytyczny umysł, a mamie serdeczny zmysł religijny. Gdy bracia dorośli, codziennie ➔

służyli do mszy w kościele; Joseph był ministrantem, a Georg grał na organach. W kolejnych latach rodzina Ratzingerów mieszkała w Tittmoning, Aschau oraz Transtein. Starszy brat Georg pierwszy odkrył powołanie do kapłaństwa, a Joseph ku radości proboszcza i rodziców poszedł później w ślady brata. Jednak czas nauki w seminarium zakłóciła II wojna światowa. Georg walczył we Włoszech, a Joseph miał więcej szczęścia i nie został wysłany na front, ale zdezerterował z wojskowej jednostki i powrócił do domu rodzinnego. To, że esesmani zostawili ich dom w spokoju, mimo że Ratzinger senior krytykował nazizm, a w domu jeszcze przebywał chłopak w wieku poborowym, Joseph Ratzinger przypisywał zawsze wyjątkowej opiece Anioła Stróża. Już po wojnie bracia Ratzingerowie razem w 1951r. przyjęli święcenia kapłańskie. Przez kolejne 30 lat, gdy obaj mieszkali w Niemczech, mogli się dość często spotykać, nawet gdy Joseph został biskupem. W 1981 r. Joseph przeniósł się do Rzymu, bo Jan Paweł II powierzył mu kierowanie Kongregacją Nauki i Wiary. Zabrał z sobą siostrę Marię, która prowadziła mu dom. Bratu służyła z wielką dobrocią i pokorą, zmarła w 1991 roku. Gdy Joseph został papieżem (podczas 8-letniego pontyfikatu) miał już mniej czasu dla brata. Po abdykacji ks. Georg odwiedzał go czasem w klasztorze Mater Ecclesiae. Joseph tylko raz - w 2020 roku, choć sam był już w kiejpskiej formie pojechał do Ratyżbony, gdzie pożegnał się z konającym bratem Georgiem.

NA DRODZE PANA KAPŁAŃSTWO, BISKUPSTWO

Po studiach filozoficzno-teologicznych we Fryzyndze i Monachium, późniejszy papież wraz ze swoim bratem Georgiem przyjął święcenia kapłańskie w dniu 29.VI. 1951 roku. Ksiądz Joseph Ratzinger poświęcił się właściwie pracy naukowej.

W 1953 roku uzyskał stopień doktora na podstawie pracy o św. Augustynie w Kościele. W 1957r. uzyskał habilitację na podstawie rozprawy pt. „Teologia dziejów u św. Bonawentury”. W kolejnych latach był profesorem dogmatyki i teologii fundamentalnej, najpierw we Fryzyndze, następnie w Bonn, Tybindze i Ratyżbonie. Sławę przyniosła mu książka pt. „Wprowadzenie w chrześcijaństwo”, która do dziś cieszy się zainteresowaniem czytelników. Wykładając teologię w Niemczech, na zajęcia ze studentami jeździł rowerem. Zawsze był niezwykle skromny i nie skupiał uwagi na swej osobie. Jest ciekawostką jego życia, że krótko po święceniach kapłańskich ks. Joseph Ratzinger kupił sobie fortepian. Towarzyszył on później Benedyktowi XVI w Watykanie, gdy był już papieżem. Lubił grać utwory Mozarta, które sprawiały mu wielką przyjemność. Papież miał również grać w niedzielne popołudnie 24.IV.2005 roku, kiedy to po inauguracji pontyfikatu wrócił do swojego starego mieszkania, by tam spotkać się ze swoim bratem.

Przełomem w życiu młodego teologa było uczestniczenie w Soborze Watykańskim II w roli doradcy teologicznego arcybiskupa Kolonii. Był więc w samym środku dyskusji so-

borowych, uczestniczył w sporach teologicznych o kształt chrześcijaństwa i Kościoła. Ważny dla niego był rok 1977, kiedy to 25 marca papież Paweł VI mianował go arcybiskupem Monachium i Fryzyngii. Jego biskupim zawołaniem były słowa „Współpracownik prawdy”. Dnia 27 czerwca tego samego roku został kardynałem. W 1981 roku papież Jan Paweł II powołał go na prefekta Kongregacji Nauki Wiary w Rzymie. Wtedy często można go było spotkać na Placu świętego Piotra - kapłana w średnim wieku, który szedł w kierunku Pałacu Świętego Oficjum. Nosił czarny długi płaszcz, na głowie beret, a w rękę teczkę. Na pozdrowienia zawsze odpowiadał swym uśmiechem.

Część II w następnym numerze

Tekst i fotografie
Ksiądz Marek Wójcik

SESJA LUTOWA

Zadania z Polskiego Ładu

- Infrastruktura przy obiektach placówek oświatowych w Gminie. Zadanie zostało podzielone na 6 części. Cztery mamy rozstrzygnięte, jutro nastąpi otwarcie ofert na pozostałe dwie.

- Budowa sieci kanalizacyjnej. Obecnie trwają prace projektowe. Na część w Porębie jest złożony wniosek do Bukownictwa, tak, że na wiosnę rozpoczną się prace w terenie. Kanalizacja Koninek jest na ukończeniu.

- Remont drogi powiatowej Mszana Dolna - Podobin - Niedźwiedź. Została wykonana wymiana oświetlenia na ledowe, zaś na odcinek drogi od zakładu „Spyrki” do szkoły w Niedźwiedziu, połączony wraz z odcinkiem od mostu do zjazdu na cmentarz w Koninkach, został ogłoszony przetarg w ramach Polskiego Ładu; powiat otrzymał środki.

Wnioski o aplikowanie środków pomocowych

- Do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego został złożony wniosek na zadanie pod nazwą „Prace budowlane - konserwatorskie przy Muzeum „Orkanówka” w Porębie Wielkiej”. W jego zakresie wskazaliśmy wymianę pokrycia dachowego i ogrodzenia. Wnioskowana kwota: 810. 256,00 złotych (dofinansowanie w 100%).

- O dofinansowanie w ramach Fundusze Europejskie dla Ukrainy - Infrastruktura Społeczna na zadanie pod nazwą „Rozbudowa wraz z wy-

INFORMACJE WÓJTA GMINY

posażeniem świetlicy w Podobinie na kwotę 150 tysięcy złotych. Dofinansowanie wynosi 100%.

- W ramach podobnych środków został złożony wniosek pod nazwą „Małopolska Tarcza Humanitarna Fundusze Europejskie dla Ukrainy Pakiet Edukacyjny”. Dotyczy wyposażenia oraz zajęć edukacyjnych dla szkół do których uczęszczają dzieci uchodźców ukraińskich, na kwotę 350 tys. złotych. Poziom dofinansowanie wynosi 100%.

- Wniosek o dofinansowanie do Małopolskiej Infrastruktury Rekre-

Ładu Zabytki”, dotyczy on „Orkanówki”, a jego kwota wynosi milion zł. Przygotowujemy także wniosek na remont kapliczki w ramach programu „Małopolskie Kapliczki 2023”, gdzie maksymalna kwota dofinansowania wynosi 40 tys. zł.

Gospodarka komunalna

- W 2022 roku zebrano około 2 tony mniej odpadów, niż w roku 2021.

- Odbiór odpadów wielkogabarytowych nastąpi w miesiącu kwietniu (zgłoszenia do końca marca).

- Stawki na za odbiór odpadów ko-

acyjno-Sportowej na zadanie „Budowa siłowni zewnętrznej” przy Szkole Podstawowej w Podobinie. Wartość zadania: 154 tys. zł, wnioskowana kwota 77 tys. zł (50%)

- Wniosek o dofinansowanie w zakresie remontu drogi gminnej publicznej (to część drogi gminnej w Koninie w stronę Potaśni, będącej przedłużeniem drogi powiatowej) na kwotę 214 tys. zł, przy dofinansowaniu 50% lub 60%.

- Wniosek o dofinansowanie w ramach „Małopolskie OSP 2023” na zakup odzieży specjalistycznej dla naszej OSP na kwotę 13.700,00 zł. Wnioskowana kwota dofinansowania to 6.850,00 zł. Przygotowujemy również wniosek z tzw. „Polskiego

munalnych pozostają na poziomie roku 2022.

- Apeluję do mieszkańców o zrobienie wiosennych porządków na swoich posesjach.

- Pragnę wyróżnić Stowarzyszenie „Kierunek Przyszłość”, które wyjątkowo udzieliła się przy organizowaniu wszelkich uroczystości w gminie. Na ręce pani Prezes składam wyrazy serdecznego podziękowania za tę aktywność.

Ośrodek Zdrowia

27 lutego nastąpi otwarcie ofert. Zainteresowanie jest bardzo duże. Od sześciu oferentów wpłynęło mnóstwo zapytań.

S. Stopa

GRATULACJE I WYRÓŻNIENIA

Jednym z punktów programu lutowej sesji Rady Gminy było wręczenie podziękowań dla: szkoły w Koninie za udział i wyróżnienie w kampanii „Benefis Naszych Rodzin”, szkoły w Niedźwiedziu za zajęcie **I miejsca** w Małopolskim Konkursie „Odblaskowa Szkoła”, oraz

szkoły w Podobinie za przygotowanie, zorganizowanie i przeprowadzenie gminnego kolędowania. Oto kadry z tego wydarzenia:

Fotografie: Stanisław Stopa

Podziękowanie dla pani Elżbiety Kurek - Dyrektor ZPO w Koninie

...dla księdza Katechety Dominika Wocha

...dla pani Grażyny Kowalczyk z ZPO w Koninie

...dla pani Jadwigi Cichańskiej ze Szkoły w Niedźwiedziu

...dla pani Joanny Dudzik - Dyrektor Szkoły w Niedźwiedziu

...dla pani Barbary Dziwisz - Dyrektor ZPO w Podobinie

Janusz Potaczek, Wiceprzewodniczący Rady Powiatu informuje

Inwestycje

Na ostatniej sesji, kiedy dyskutowaliśmy na temat drogi między Gronoszową a Niedźwiedziem, później odbyło się krótkie spotkanie zainteresowanych radnych i na tej podstawie opracowałem kilka pytań do Dyrektora Powiatowego Zarządu Dróg. Po spotkaniu w Limanowej, z udziałem p. radnego Grzegorza Wójcika ustaliliśmy, by się zainteresować tematem, tak „po chłopsku” i żeby dyrektor udzielił nam informacji choćby i ustnych ale szczegółowych. Pierwszym zagadnieniem była prośba o wypożyczenie dokumentacji technicznej remontu tej drogi. Ona została przekazana panu radnemu Kazimierzowi Wsolakowi. Kto chce się jeszcze z nią zapoznać, proszę bardzo, bo chcę to jutro odwieźć.

Przepusty. Była interwencja niektórych mieszkańców Podobina, dotycząca przepustów pod tą drogą, by je sprawdzić i zobaczyć. Ustaliliśmy z p. dyrektorem, że na wiosnę powołamy specjalną komisję, która tę sprawę rozezna i podejmie stosowne wnioski bądź decyzje.

Chodnik przed szkołą w Podobinie. Jest decyzja: mają ją wyremontować. Być może, że będzie to również z oszczędności z Polskiego Ładu.

Połączenie - wjazd i wyjazd działki PSZOK. Zgoda jest, tylko chodzi o sprawy techniczne. W tej sprawie dyrektor ma się skontaktować z panem Wójtem.

Oświetlenie odcinka drogi Gronoszowa - Podobin. Było pismo od p. Wójta do p. Burmistrz Mszany Dolnej. Odbyła się komisja, była też sesja, ale nie ma konkretnej odpowiedzi. Dyrektor uzyskał tylko zgodę Zakładu Energetycznego, żeby to była linia napowietrzna. Ona będzie bardzo tania (słupy, linia napowietrzna, lampy i to wszystko). Dlaczego p. Burmistrz jeszcze zwleka, nie wiem? Będziemy tej sprawę pilnować.

Przetarg z Polskiego Ładu odnośnie dwóch odcinków dróg. Oba zostały zostały rozstrzygnięte Nawierzchnia asfaltowa Podobin - Niedźwiedź 734 mb; zmieściliśmy się

pro wizowanej naprędce dyskusji wyjaśniono, że jest to oświetlenie zasilane z baterii fotowoltaicznych, a zatem uzależnione od nasłonecznienia).

Miejsce postojowe przed kościołem w Porębie Wielkiej. Na moją prośbę chcemy się spotkać tam na miejscu i wszystko ustalić: Co, gdzie i jak? Dyrektor przyjął propozycję i chce takiego spotkania.

Liczę na pomoc radnych, żebyśmy starali się jakoś dopilnowywać wykonawców, bo jak wiedzą, że ktoś nad nimi stoi, to się odpowiednio przykładają. I odwrotnie.

Informacje bieżące

Uczestniczyłem w bardzo ładnej uroczystości oddania nowej pracowni rentgenowskiej przy szpitalu powiatowym w Limanowej. Fantastyczna sprawa. Kosztowało to

Uczestnicy sesji lutowej Rady Gminy

w kwocie 1.200.000,00 zł, i druga od mostu obok kościoła w Porębie Wielkiej, to jest odcinek długości 508 metrów - 900 000,00 zł, też się w tym zmieściliśmy. Najtańszą ofertę i prawdopodobnie z nimi zostanie lada dzień podpisana umowa złożył ZIBUD z Kamienicy. Tak, że oni to będą realizować.

Zwrócenie uwagi wykonawcy przejścia dla pieszych w rejonie przedszkola w Porębie Wielkiej, że nie działa oświetlenie w nocy i dni pochmurne, że podobno jest jakaś wada zasilania. Ale jest to chyba już uregulowane, bo świeci się w dzień i w nocy. (Od red. W trakcie zaim-

1.700.000,00 zł. Wojewoda, który był na otwarciu, dodał 1.400.000,00 złotych. Cenna jest pracownia, która te zdjęcia od razu przetwarza i obrabia.

Dyrektor Barbara Dziwisz, która chce opracować i wydać publikację na 25-lecie Krzyża Milenijnego na Górze Potaczkowej prosiła mnie, bym zaanonsował, że jeżeli ktoś posiada jakieś materiały dotyczące tego tematu, przekazał je bezpośrednio do jej rąk, bądź do mnie. Kilka dokumentów udało się nam już zdobyć.

Stanisław Stopa

W 2022 roku Komisja Rewizyjna Rady Gminy działała na podstawie uchwały nr I/4/2018 Rady Gminy Niedźwiedź z dnia 22 XI 2018 roku w sprawie: powołania stałej komisji Rady Gminy Komisji Rewizyjnej i ustalenia jej składu osobowego (z późn. zm.), w składzie: Pani Halina Palka - Przewodnicząca, Pani Barbara Wsół, Panowie: Stanisław Lupa, Marek Florczak, Kazimierz Wsolak, Radosław Kapturkiewicz, Piotr Ogiela.

Komisja Rewizyjna w 2022r. działała w oparciu o przyjęty i zatwierdzony przez Radę Gminy roczny plan pracy zgodnie z uchwałą numer XXXV/258/2022 Rady Gminy Niedźwiedź z dnia 27 I 2022 roku w sprawie: przyjęcia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy na 2022 rok.

W 2022 roku miało miejsce łącznie 9 posiedzeń Komisji Rewizyjnej, podczas których przeprowadzono m.in. czynności sprawdzające, mające na celu wypracowanie wniosków do oceny pracy Wójta Gminy w sprawie absolutorium dla Wójta oraz przygotowano i przedstawiono Radzie Gminy opinię do sprawozdania z wykonania budżetu i wieloletniej prognozy finansowej gminy za rok 2021. W oparciu o opinię przedstawiono wniosek o udzielenie absolutorium Wójtowi Gminy za 2021 rok.

Komisja działając zgodnie z przyjętym planem pracy przeprowadziła kontrole, których tematyka dotyczyła:

1. Kontrola umorzeń podatków za

Sprawozdanie z pracy Komisji Rewizyjnej za 2022 rok

2021 rok. Ponadto Komisja realizowała następujące punkty planu pracy oraz dodatkowe tematy wynikłe w ciągu roku, tj; sprawdzenie faktur dotyczących wydatku z rezerwy ogólnej Wójta na zadania:

- montaż i demontaż oświetlenia świątecznego w gminie z przewieszką „Wesołych Świąt”;
- wymiana zabezpieczeń prądowych w związku ze zwiększeniem mocy przyłączeniowej do obiektu amfiteatru i tężni w miejscowości Poręba Wielka 3.500,00 złotych.
- Analiza i ocena projektu budżetu Gminy Niedźwiedź na 2022 rok.
- Analiza wniosków pokontrolnych

rium dla Wójta Gminy Niedźwiedź.

- Przygotowanie wniosku w sprawie absolutorium do RIO.
- Analiza ściągłości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wpływy i rozchody finansowe w tym zakresie w roku 2021.
- Analiza ściągłości opłat za wodę, wpływy i rozchody finansowe w tym zakresie w roku 2021.
- Informacja dotycząca budowy Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.
- Opiniowanie wykonania budżetu Gminy za I półrocze 2022 roku.
- Dyskusja nad projektem budżetu Gminy na 2023 rok.

Sesja lutowa Rady Gminy

Regionalnej Izby Obrachunkowej.

- Przekazanie informacji z przeprowadzonej akcji *Czysta rzeka* w naszej Gminie.
- Temat uchodźców przebywających na terenie Gminy Niedźwiedź.
- Temat błąkających się psów na terenie Gminy oraz zwisających gałęzi nad drogami.
- Wybór Wiceprzewodniczącego Komisji Rewizyjnej.
- Temat Gminnego Klubu Sportowego „ORKAN” Niedźwiedź.
- Temat Programu Ochrony Zwierząt.
- Koszty poniesione przez Gminę względem uchodźców z Ukrainy.
- Temat organizacji pracy w GBiOK
- Opracowanie wniosku o udzielenie bądź nie udzielenie absoluto-

- Informacja dotycząca działalności szkół z terenu gminy Niedźwiedź.

Wszystkie posiedzenia Komisji były protokołowane. Protokoły były przyjmowane przez członków Komisji i są dostępne do wglądu w Biurze Rady Gminy, pok. nr 20 w godzinach pracy biura oraz są zamieszczone w BIP Urzędu Gminy Niedźwiedź.

Reasumując należy podkreślić, że Komisja Rewizyjna z pełnym zaangażowaniem i odpowiedzialnością wykonywała zadania przyjęte do realizacji w rocznym planie pracy oraz te, których konieczność realizacji wynikła w ciągu 2022 roku.

Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej - Halina Palka

BUDŻET GMINY AD 2023

Na sesji w dniu 22 XII 2022 roku radni uchwaliли tegoroczny budżet naszej gminy. Zamieszczamy podstawową porcję informacji o wielkości, przychodach, wydatkach i planowanym zagospodarowaniu środków pieniężnych w 2023 roku w złotych.

Poniższe dane pochodzą z załączników nr 1 i 2 do Uchwały Rady Gminy z dnia 22 grudnia 2022 r.

1. Ustala się dochody budżetu gminy w wysokości: **52.711.632,82**, (dochody bieżące: **35.372.019,26**, dochody majątkowe: **17.339.613,56**).

Planowanych dochodów dostarczą m.in: wytworzenie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz oraz wodę: **327 000,00**; gospodarka mieszkaniowa: **825 174,00**; administracja publiczna: **383 578,00**; dochody od osób prawnych osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej i wydatki związane z ich poborem: **5 558 260,00**; wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych: **3 266 732,00**; z podatku od nieruchomości: **1 295 000,00**; subwencje ogólne z budżetu państwa: **19 421 804,00**, w tym: oświata i wychowanie: **1 053 260,26**; pomoc społeczna: **825 012,00**; rodzina: **4 166 024,00**; gospodarka komunalna i ochrona środowiska: **2 077 960,00**; wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw: **2 049 960,00**; dochody majątkowe ogółem: **17 339 613,56**.

2. Ustala się wydatki budżetu gminy w wysokości: **62.592.852,47**. Wydatki budżetu obejmują plan wydatków bieżących na łączną kwotę: **35.749.564,84**, w tym wydatki bieżące jednostek budżetowych w kwocie łącznej: **27.487.548,58**, z czego: wydatki na wynagrodzenia i składki od nich: **19.226.333,00**; wydatki związane z realizacją zadań statutowych jednostek budżetowych: **8.261.215,58**; wydatki na obsługę długu publicznego: **1.075.000,00**; na świadczenia na rzecz osób fizycznych: **5.574.558,00**; wydatki na dotacje na zadania bieżące: **1.580.060,00**.

Wydatki budżetu obejmują plan wydatków majątkowych na łączną kwotę: **26.843.287,63**, w tym wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne w kwocie: **26.843.287,63**.

Wysokość wydatków na bardziej istotne dziedziny życia społeczno-gospodarczego: rolnictwo i łowiectwo: **9 433 485,44**; infrastruktura wodociągowa: **3 900 000,00**; infrastruktura sanitacyjna: **5 532 685,44**, transport i łączność: **6 528 192,36**; gospodarka mieszkaniowa: **3 575 138,56**; drogi publiczne powiatowe:

336 494,00, drogi publiczne gminne: **5 431 098,36**, drogi wewnętrzne: **760 600,00**; transport i łączność: **6 528 192,36**, turystyka: **1 545 009,27**; gospodarka gruntami i nieruchomościami: **3 549 638,56**; administracja publiczna: **4 794 166,58**; w tym Urząd Gminy: **3 577 453,58**, Rada Gminy: **280 427,00**; wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego: **473 300,00** bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa: **101 300,00**, w tym OSP: **99 000,00**; obsługa długu publicznego: **1 075 000,00**; oświata i wychowanie: **22 596 125,46**, w tym: szkoły podstawowe: **10 007 877,20**; przedszkola: **3 953 700,00**; szkoły artystyczne: **1 388 950,00**; świetlice szkolne: **362 800,00**; stołówki szkolne i przedszkolne: **740 000,00**; realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych: **236 050,00**; przeciwdziałanie alkoholizmowi, zwalczanie narkomanii: **88 275,00**; pomoc społeczna: **2 063 240,00**; rodzina: **4 679 450,00**, w tym: świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia społeczne: **4 333 698,00**; ośrodki pomocy społecznej: **872 383,00**; wspierane rodziny: **156 993,00**; gospodarka komunalna i ochrona środowiska: **4 385 585,60**; gospodarka odpadami komunalnymi: **2 049 960,00**; oświetlenie ulic, placów i dróg: **557 500,00**; ochrona powietrza i klimatu: **1 680 925,60**; kultura i ochrona dziedzictwa narodowego: **752 687,20**; (ośrodki kultury, świetlice i kluby: **558 845,00**; biblioteki: **126 415,00**; kultura fizyczna: **178 000,00**, w tym: zadania w zakresie kultury fizycznej: **173 000,00**; pozostała działalność: **5 000,00**).

3. Różnica między dochodami i wydatkami stanowi planowany deficyt budżetu w kwocie **9.881.219,65**, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz z zaciąganych długoterminowych kredytów.

4. Tworzy się:

- rezerwę ogólną budżetu w kwocie **160.000,00**;

- rezerwy celowe budżetu w kwocie łącznej

175.100,00 z czego:

1. Rezerwę celową na dofinansowanie zadań z zakresu zarządzania kryzysowego **80.000,00**;

2. Rezerwę celową na zadania z zakresu oświaty **95.100,00**.

Ps. Pełny tekst Uchwały Budżetowej na rok 2023 dostępny jest na stronie internetowej gminy oraz do wglądu w Urzędzie Gminy.

Opracowanie - Stanisław Stopa

INWESTYCJE

Z Rządowego planu rozwoju na poszczególne lata i przeznaczonych na ten cel środków finansowych skorzystała nasza Gmina. Otrzymane środki finansowe przeznaczono na inwestycje, które mają wielkie znaczenie dla jej rozwoju, pozwalając stworzyć lepsze warunki życia mieszkańcom. Z I edycji Rządowego Funduszu Polski Ład, kwotę ponad 10 milionów złotych przeznaczono na budowę kanalizacji w Porębie Wielkiej i Koninie oraz modernizację i rozbudowę stacji uzdatniania wody wraz z rozbudową ujęcia sieci wodociągowej w Porębie Wielkiej. Natomiast przeznaczenie środków z drugiej edycji Polskiego Ładu przedstawia się następująco:

Przebudowa i modernizacja dróg w Gminie Niedźwiedź - I etap

Inwestycja będzie polegać na poprawie infrastruktury drogowej w gminie poprzez przebudowę oraz modernizację nawierzchni dróg gminnych w celu zwiększenia bezpieczeństwa pieszych i kierowców, polepszenia parametrów technicznych i uporządkowania ruchu. Planowana inwestycja obejmować będzie około 3 km dróg.

1. Droga gminna w Podobinie - 2 123 000, 00 zł brutto.
2. Przebudowa drogi gminnej w Niedźwiedziu wraz z przebudową kanalizacji deszczowej w Porębie Wielkiej - 950 tys. złotych.
3. Modernizacja dróg gminnych - 1 927 000, 00 zł brutto. Kwota dofinansowania - 4 750 000,00 złotych.

Infrastruktura przy obiektach placówek oświaty oraz modernizacja placówek oświaty - I etap

Inwestycja będzie obejmowała następujące zadania

dla każdej szkoły podstawowej na terenie Gminy Niedźwiedź:

1. Wykonanie boiska wielofunkcyjnego wraz z zagospodarowaniem terenu przy szkole w Podobinie;
2. Montaż paneli fotowoltaicznych na budynkach szkolnych w miejscowościach Poręba Wielka, Podobin oraz Konina;
3. Budowa parkingu wraz z zagospodarowaniem terenu ZPO Konina; celem projektu są roboty modernizacyjne w zakresie zagospodarowania terenu przy ZPO w Koninie, tj. modernizacja placu zabaw z montażem nowych urządzeń wraz z ogrodzeniem, budowa parkingu od strony północnej;
4. Wymiana pokrycia dachowego w Szkole Podstawowej w Porębie Wielkiej;
5. Modernizacja pomieszczeń w Szkole Podstawowej w Niedźwiedziu, wyposażenie sal lekcyjnych;
6. Modernizacja istniejącego parkingu przy szkole w Porębie Wielkiej - II etap; kwota dofinansowania 4.250.000,00 złotych.

Warto przypomnieć, że tak wielkie kwoty nigdy wcześniej do Niedźwiedzia nie docierały. Uzyskane dofinansowanie stanowi 95% środków przeznaczonych na realizację inwestycji, pozostałe 5% to wkład własny.

Informacja z otwarcia ofert na wykonanie zadań

W postępowaniu przetargowym na realizację inwestycji pod nazwą „Rozbudowa Gminnego Ośrodka Zdrowia w Porębie Wielkiej” udział wzięło 6 oferentów. Najkorzystniejszą ofertę złożyła Firma *Mikulec* z Białej Niżnej. Kwota wyniosła 6 981 480, 00 zł, natomiast kwota jaką Zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia to 4 132 038,56 zł. Przetargi na pozostałe zadania też nie przyniosły oczekiwanych rezultatów. Proponowane kwoty przez oferentów na wykonanie poszczególnych inwestycji były większe od zabezpieczonych środków na te cele. Koszty inwestycyjne wg wykonawców będą zdecydowanie wyższe, niż przeznaczone na ten cel środki z uwagi na rosnące ceny materiałów niezbędnych do wykonania inwestycji. Po ponownej analizie kosztów i możliwości finansowych przetargi zostaną ponownie ogłoszone.

Anna Liberda

PODZIĘKOWANIE

Pan Andrzej Adamczyk po 30 latach pracy odszedł na emeryturę. Podziękowania w imieniu samorządu i pracowników za wieloletnią pracę złożył na jego ręce Wójt Gminy Rafał Rusnak: „*W związku z przejściem na zasłużoną emeryturę składamy najserdeczniejsze gratulacje i podziękowania za wieloletnią pracę. Emerytura to czas, gdy nie istnieją ograniczenia, ani zakazy. Nadszedł czas spokoju, radości, beztrudności i spełnienia swoich marzeń.....*”.

Andrzej Adamczyk rozpoczął pracę w Urzędzie Gminy we wrześniu 1992r. Jego opinie, wskazówki i rady były niezbędne przy planowaniu i realizacji wszelkiego rodzaju inwestycji. Wieloletnie doświadczenie merytoryczne było pomocne w rozstrzyganiu trudnych spraw i pomagało w podejmowaniu wielu działań. Zawsze życzliwy, przyjazny i pozytywnie nastawiony do współpracowników i mieszkańców.

Redakcja Biuletynu ZGODA życzy Panu wszelkiej pomyślności w nowym i ważnym rozdziale życia.

AL

Lepiej się czuję w stroju góralskim niż w garniturze...

Rozmowa z panem Danielem Lachem - Prezesem Stowarzyszenia „Zagórzeńska Brać”

Może kilka słów o sobie?

Jestem mieszkańcem naszej małowniczej, zagórzeńskiej Gminy. Mieszkam w Podobinie i mam 29 lat. Zawodowo pracuję w branży drzewnej. Jestem stolarzem. Tak bardzo ukochałem kulturę naszego regionu, że trzy i pół roku temu założyłem Gminny Zespół Pieśni i Tańca „Halny”. Tam pracowałem przez trzy lata, po czym teraz od pół roku rozszerzam działalność swojego Stowarzyszenia „Zagórzeńska Brać”

Skąd Pańskie zainteresowanie muzyką, szczególnie regionalną?

Odkąd pamiętam, ciekawiło mnie życie górali. Już od dziecka uczęszczałem do zespołu regionalnego w szkole w Podobinie, gdzie pierwszy raz założyłem strój góralski. Wtedy już wiedziałem, że to jest moja najpiękniejsza wizytówka i lepiej się w nim czuję niż w garniturze. Na dźwięk muzyki góralskiej czuję radość i przyływ energii. Nóżka gdzieś tak tupiała, a ciało rwało się do tańca.

Kiedy i jak powstało Stowarzyszenie „Zagórzeńska Brać”. Jakie są jego cele i zadania?

Jesteśmy Stowarzyszeniem, które zostało założone w listopadzie 2021 roku, żeby wspierać działalność Gminnego Zespołu Pieśni i Tańca „Halny”. Naszym głównym celem jest szerzenie tradycji naszego regionu. Krzewienie kultury.

Kto i w jaki sposób może trafić do Waszego zespołu? Jakie warunki musi spełnić kandydat?

Na chwilę obecną nie prowadzimy nowego naboru do naszej grupy.

Jeśli tylko ogłosimy nową rekrutację poinformujemy o tym w mediach społecznościowych. Trafić będzie mógł do nas każdy, kto czuje to co my, a jeśli jeszcze nie czuje, to sprawimy, że szybko się to zmieni.

Może kilka słów o dotychczasowych dokonaniach zespołu?

a/ W grudniu 2021 roku wzięliśmy udział w Jarmarku Bożonarodzeniowym w Mszanie Dolnej, sprzedając rękodzieło wykonane przez dzieci i rodziców Gminnego ZPiT „Halny”. W marcu 2022 wzięliśmy udział w Jarmarku Wielkanocnym, również zbierając środki na ten sam cel, sprzedając rękodzieło.

jem Wielowskim zrobiliśmy sesję zdjęciową w terenie i wydaliśmy piękny kalendarz na rok 2023. Jego pomoc i wsparcie były nieodzowne. Panie Andrzeju, dziękujemy!

d/ W listopadzie wzięliśmy udział w Balu Seniora zorganizowanym przez Stowarzyszenie „Kierunek Przyszłość”. Jako wolontariusze wspieraliśmy organizację tego wydarzenia.

e/ Wreszcie piękne zakończenie roku. Nasze pierwsze, ale nie ostatnie JASEŁKA. Niesamowita trzymiesięczna praca z młodzieżą przyniosła cudowny efekt końcowy. Wystawiliśmy czterokrotnie nasz spektakl. Premiera odbyła się 8. stycz-

Drugi od lewej - autor wywiadu

b/ We współpracy ze Stowarzyszeniem „Kierunek Przyszłość” przed wakacjami postanowiliśmy zorganizować kolonie dla dzieci i młodzieży. W dniach 11-17 lipca odpoczywaliśmy w urokliwym miejscu nad jeziorem w miejscowości Skorzęcin. To była niesamowita przygoda i odpoczynek po trzyletniej pracy w Zespole.

c/ Kolejny nasz sukces, to pozyskanie środków na kalendarze dla zespołu *Halny*. Udało się! We współpracy z fotografem Panem Andrzej-

nia 2023 o godzinie 12.30 w Gminnej Bibliotece i Ośrodku Kultury w Niedźwiedziu. W tym samym dniu o godz. 14.00 wystawiliśmy ponownie nasze Jasełka. Tydzień później wyruszyliśmy, by się zaprezentować poza granicami naszej Gminy, do Parafii Św. Brata Alberta w Nowej Hucie. Ostatni raz spektakl został wystawiony na gminnym kołędowaniu z seniorami *Chwalmy Boże Dziecię*, zorganizowanym przez Gminną Bibliotekę i Ośrodek Kultury w Niedźwiedziu. →

Autorką scenariusza Jasełek jest Pani Maria Rataj, której dziękujemy za pomoc i wsparcie.

Z kim zamierza współpracować Wasze Stowarzyszenie w zakresie propagowania kultury?

W dalszym ciągu nasze Stowarzyszenie zamierza kontynuować współpracę z Gminną Biblioteką i Ośrodkiem Kultury w Niedźwiedziu, ze Stowarzyszeniem „Kierunek Przyszłość” oraz ze wszystkimi osobami społeczności lokalnej, które chcą nas wspierać w działaniach. Chcemy również dalej współpracować ze wszystkimi Parafiami naszej Gminy: św. Sebastiana w Niedźwiedziu, Matki Bożej Fatimskiej w Porębie Wielkiej i św. Stanisława Biskupa w Koninie. Jesteśmy również otwarci na współpracę z nowymi podmiotami.

W jaki sposób zamierza Pan Prezes pozyskiwać środki pieniężne na działalność Stowarzyszenia?

Środki na realizację działań Stowarzyszenia pozyskiwać będziemy od darczyńców. Będziemy zbierać je również poprzez sprzedaż rękodzieła na kiermaszach. A co najważniejsze będziemy aplikować o środki publiczne przeznaczone na realizację określonych konkursów. I tu również mamy już „pierwsze koty za płoty”. Czekamy na wyniki dwóch konkursów.

Czy może Pan Prezes zdradzić plany Stowarzyszenia na bieżący rok?

Niech to pozostanie moją tajemnicą:-). Mogę zdradzić tylko tyle, że poświęcimy się całkowicie kulturze i tradycjom naszego regionu.

Czego należy życzyć Panu oraz Stowarzyszeniu „Zagórzańska Brać”?

Nowy Rok zaczynamy pełni energii, z głową pełną nowych pomysłów. Życzymy Państwu i sobie dużo sił do zdobywania szczytów, bo przecież im wyższa góra, tym piękniejsze są widoki!

Bardzo dziękuję za przekazane informacje. Panu i Zespołowi życzę wielu sukcesów w dalszej pracy!

Stanisław Stopa

Zachowana tradycja porębiańskiej parafii

Czas Wielkiego Postu, to wyjątkowa oprawa wizualna ołtarza. W kościele parafialnym w Porębie Wielkiej są lustra z napisami 7 grzechów głównych: lenistwo, pycha, zazdrość, gniew, nieczystość, nieumiarkowanie w jedzeniu i picu, zazdrość. Każdy może przejrzeć się w lustrze i dostrzec siebie. Wyjątkowa zachęta do zrobienia dodatkowego rachunku sumienia.

W tej wyjątkowej scenerii w okresie Wielkiego Postu, porębiańskie zespoły regionalne odprawiają Drogę Krzyżową przez siebie prowadzoną. 10 marca br. inicjatywę taką podjął zespół „Spod Turbaca”. Drogi krzyżowe są między innymi plenerowe, ekstremalne, a tym razem regionalna, z prośbą o dar jakim jest MIŁOŚĆ. Każdy przez życie niesie swój krzyż, w którym zawarte są wszystkie smutki, cierpienia oraz radości. Idąc drogą mijamy stacje, spotykamy Innych ludzi, dla których chcemy być jak najlepsi. Wszystkich napotkanych na drodze chcemy obdarzyć miłością.

Rozważania stacji były bardzo głębokie i pełne miłości jednego człowieka do drugiego. Były też podziękowania za ludzi napotkanych na naszej drodze. W porębiańskiej świątyni piątkowa regionalna Droga Krzyżowa zakończyła się kapłańskim błogosławieństwem, z którym łatwiej wyruszyć na swoją życiową drogę.

Relacjonowała Anna Stożek

„Benefis Naszej Rodziny” w Koninie

„Rodzina jest jak gałęzie drzewa. Wszyscy rośniemy w innych kierunkach, lecz zawsze łączą nas korzenie”.

We współczesnym świecie podtrzymywanie tradycyjnych wartości rodzinnych jest szczególnie ważne. Z wielką przyjemnością pragniemy poinformować, że Rodziny Państwa Fudrów, Woźniaków, Antoszków, Jarosików i Hanulów z Koniny zostały docenione i wyróżnione w małopolskim konkursie - projekcie realizowanym przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Solny Gwarek” z Wieliczki, w ramach Programu Pełnomocnika do Spraw Polityki Demograficznej na rok 2022 „Po pierwsze rodzina”, finansowanym z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej - BENEFIS NASZEJ RODZINY. Celem projektu było skupienie aktywności gmin, szkół na trosce o rodzinie jako fundamencie ładu społecznego, wzmacnianie przywiązania do tradycji i zachęcanie do tworzenia i kultuowania własnych, rodzinnych obyczajów, pielęgnowanie więzi i pogłębianie relacji, propagowanie tradycji i wartości rodzinnych oraz wypromowanie mody na wspólne, rodzinne spędzanie czasu wolnego.

Sam benefis okazał się nie tylko ciekawym doświadczeniem rodzinnym, ale zdobył również uznanie jury konkursowego, które przyznało atrakcyjne nagrody. Sukces rodzin z Koniny, które w komplecie zakwalifikowały się do ścisłego grona finalistów konkursu, zajmując ostatecznie IV, V miejsce i trzy wyróżnienia, jest tym większy, że konkurencja była znaczna; w projekcie wzięły udział rodziny z 20 gmin Małopolski i ponad 100 szkół (około 4000 uczniów). Podejmując trud przedsięwzięcia, wykazując się niebywałą kreatywnością i zaangażowaniem, rodziny przygotowały plan (scenariusz) własnego benefisu rodzinnego, w ramach którego zaprezentowały różne aktywności, np. warsztaty kulinarne, wycieczki górskie, celebrowanie świąt i uroczystości, podtrzymywanie rodzinnych tradycji, wspólną pracę; następnie rodzinny event wcieliły w życie, utrwalając go w formie nagrania, prezentacji czy fotorelacji, które oceniło konkursowe jury. Warto przekazać następnym pokoleniom!

Rodzina Antoszków

Rodzina Hanulów

Rodzina Woźniaków

Rodzina Jarosików

Rodzina Fudrów

20 lutego 2023r. w ZPO im. K. Smreczyńskiej w Koninie miała miejsce uroczysta mini gala, na której świętowaliśmy sukces Rodzin biorących udział w kampanii BENEFIS NASZEJ RODZINY. Pan Wójt Rafał Rusnak wręczył przesłane przez organizatorów dyplomy, nagrody i ufundowane przez Urząd Gminy upominki, dziękując wszystkim obecnym: Rodzinom, Pani Stanisławie Liberdzie - ambasadorowi kampanii - w gminie, Pani Dyrektorki Elżbiecie Kurek, Pani Grażynie Kowalczyk - szkolnemu koordynatorowi projektu, za zaangażowanie i przeprowadzone działania, ale przede wszystkim za współtworzenie pozytywnego obrazu rodziny w lokalnej wspólnocie i promocję Gminy Niedźwiedź w Małopolsce.

Jeszcze raz gratulujemy laureatom! Jesteście wielcy i wspaniali! Każda praca konkursowa była wyjątkowa i niepowtarzalna, tak jak wyjątkowa i niepowtarzalna jest każda Wasza rodzina. To, co przestaliście na konkurs, świadczy o wielkim potencjale dobra, który tkwi w rodzinie, Wy jesteście wspaniałymi Ambasadorami tego dobra! Zachęcamy do zapoznania się z wszystkimi pracami konkursowymi dostępnymi na stronie

<https://kamp2022.benefisrodzin.pl>. Niech te nagrania będą piękną inspiracją dla przyszłych realizatorów rodzinnych benefisów. Rodzina poprzez takie zaplanowane świętowanie pielęgnuje swój system wartości, własne zwyczaje i tradycje; poczucie wzajemnej bliskości i jedności rodzinnej. W każdej rodzinie na pewno znajdziemy wartościową i ciekawą historię, którą warto przekazać następnym pokoleniom!

Grażyna Kowalczyk - nauczycielka ZPO w Koninie

SPOTKANIE OPŁATKOWE

26 stycznia 2023 roku w „Górskim Raju” w Porębie Wielkiej odbyło się spotkanie opłatkowe pracowników oświaty gminy Niedźwiedź. Pani Elżbieta Kurek, dyrektor ZPO im. K. Smreczyńskiej w Koninie - szkoły będącej gospodarzem tegorocznego opłatka, serdecznie przywitała bardzo licznie przybyłych gości, wśród których znaleźli się m.in.: przedstawiciele duchowieństwa parafii w Niedźwiedziu i Koninie, władz samorządowych; dyrektorzy, nauczyciele i pracownicy obsługi szkół z terenu naszej gminy, a także związani niegdyś z oświatą emeryci.

Spotkanie przebiegło w miłej i serdecznej atmosferze. Rozpoczęło się wspólną modlitwą. Nie brakło szczerych życzeń i krótkich przemówień. Pan Wójt Rafał Rusnak skierował do pedagogów życzenia zadowolenia z wykonywanej pracy i wytrwałości w realizacji zamierzonych celów. Tradycyjnie było wspólne kolędowanie, biesiadowanie, składanie życzeń i symboli-

czne przełamanie się opłatkiem. Spotkanie usświetliła część artystyczna. Uczniowie z Koniny, nawiązując do pięknej tradycji kolędowania z „gwiazdą i turoniem”, graniem, śpiewem kolęd i pastorałek przypomnieli nam wydarzenia związane z Bożym Narodzeniem.

Dziękując wszystkim, którzy przybyli na spotkanie opłatkowe, powtarzamy za kolędnikami: „**Życzymy Wam młodzi, życzymy Wam starzy, niech Wam Nowy Roczek, zawsze szczerze darzy!!! Hej, kolęda, kolęda...**”

Elżbieta Kurek - Dyrektor szkoły

PRZECZYTAJ, ZAPAMIĘTAJ!

§1

Określa się szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną opłatę przez właścicieli nieruchomości.

§2

Ustala się że w zamian za uiszczoną opłatę odbierane będą bezpośrednio od właścicieli nieruchomości objętych obowiązkiem ponoszenia opłat, następujące frakcje odpadów:

- **Zmieszane, niesegregowane, pozostałe**, wszystko to, czego nie można odzyskać w procesie recyklingu, z wyłączeniem odpadów niebezpiecznych np.: zużyte środki higieny osobistej takie jak: wata, pieluchy, podpaski, chusteczki higieniczne; odpadki mięs i ryb, resztki wędlin i kości.

- **Papier** (inaczej makulatura, np.: papier, gazety, kartony, opakowania z papieru, kartonu).

- **Szkło** (np. opakowania szklane, z wyłączeniem ceramiki i szkła okiennego lub samochodowego).

- **Tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe**, np. opakowania z tworzyw sztucznych, zabawki plastikowe, pojemniki plastikowe, puszki aluminiowe lub stalowe, opakowania wielomateriałowe po mleku lub innych produktach). Opakowania wielomateriałowe, to opakowania wykonane co najmniej z dwóch różnych materiałów, których nie można rozdzielić w sposób ręczny lub przy zastosowaniu prostych metod mechanicznych.

- **Odpady zielone (bioodpady)**, stanowiące części roślin, odpady komunalne pochodzące z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy, a także z targowisk, z wyłączeniem odpadów z czyszczenia ulic i placów.

- **Odpady niebezpieczne**, np., przeterminowane leki, odpady nie kwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w wyniku iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, oleje, farby, lakiery, rozpuszczalniki i inne.

- **Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.**

- **Odpady wielkogabarytowe**, które ze względu na swoje rozmiary i masę, nie mogą być umieszczone w typowych pojemnikach przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych (stolarka budowlana, meble, armatura sanitarna, opakowania i inne materiały o dużych rozmiarach). Dopuszcza się zbieranie dużego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w ramach odpadów wielkogabarytowych.

- **Zużyte opony**, tj. opony pochodzące z samochodów osobowych.

- **Odpady budowlano - rozbiórkowe**, gruz, z wyjątkiem odpadów niebezpiecznych i materiałów występujących w stanie naturalnym.

- **Popioły** z budynków ogrzewanych paliwem stałym lub ogrzewających wodę paliwem stałym.

- **Tekstylia i odzież.**

§3

Określa się następującą częstotliwość pozbywania się odpadów nie segregowanych (zmieszanych) i segregowanych odpadów komunalnych, o których mowa w §2 komunalnych oraz bioodpadów, odpadów zielonych:

- **Odpady zmieszane: 1 raz na miesiąc**, w miesiącach lipiec i sierpień - **2 razy w miesiącu.**

- **Papier, tektura, tworzywa sztuczne, metal, i opakowania wielomateriałowe: 1 raz na miesiąc.**

- **Szkło: raz na dwa miesiące** (styczeń, marzec, maj, lipiec, wrzesień, listopad).

- **Przeterminowane leki:** samodzielne dostarczenie do pojemników rozmieszczonych w aptekach i budynku Urzędu Gminy.

- **Chemikalia i odpady niebezpieczne** odbierane podczas zbiórki odpadów wielkogabarytowych i odpadów budowlanych w specjalnych przeznaczonych na te odpady workach koloru czerwonego z napisem niebezpieczne: **2 razy w roku.**

- **Zużyte baterie i akumulatory** - samodzielne dostarczenie do pojemników rozmieszczonych w aptekach i budynku Urzędu Gminy lub **2 razy w roku.**

- **Odpady zielone i ulegające biodegradacji: 1 raz w miesiącu**, a w miesiącach lipiec i sierpień **2 razy w miesiącu** lub kompostowanie w przydomowych kompostowniach.

- **Meble i inne odpady wielkogabarytowe: 2 razy w roku.**

- **Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny:** minimum **2 razy w roku.**

Tekstylia i odzież: samodzielne dostarczenie do pojemników rozmieszczonych na terenie Gminy →

§4

Częstotliwość i harmonogram zbiórki odpadów komunalnych będzie podany do publicznej wiadomości za pośrednictwem strony internetowej, a także w postaci broszur informacyjnych. Właściciele nieruchomości, powstałe na terenie nieruchomości odpady komunalne zbierają w sposób selektywny.

Sposób prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz warunki, że segregacja została spełniona określa Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Niedźwiedź.

Ogranicza się ilość przyjmowanych odpadów o których, mowa w §2 ust.1 pkt. 8 i 10 w ramach pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi do 2m³/rok na gospodarstwo domowe. Ustala się, że meble i inne odpady wielkogabarytowe, w zamian za uiszczoną opłatę, odbierane są od właścicieli nieruchomości dwa razy w roku, po wcześniejszym zgłoszeniu adresu nieruchomości, z której ma nastąpić wywóz, w terminie i w sposób określony przez gminę.

Ogranicza się ilość przyjmowanych odpadów, o których mowa §2 ust.1 pkt.9 do 4 sztuk/rok z każdego gospodarstwa domowego.

§5

Podmiot odbierający odpady ma obowiązek przeprowadzania kontroli prawidłowej segregacji wystawionych do odbioru odpadów.

Odpady powstałe na terenie nieruchomości, które nie zostały posegregowane zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy, odebrane będą przez podmiot odbierający odpady, jako odpady nie segregowane *Zmieszane*.

INFORMACJE * INFORMACJE

Wójt Gminy Niedźwiedź informuje, że w wyniku ogłoszonego konkursu na realizację zadania publicznego Gminy Niedźwiedź na rok 2023 w zakresie działania na rzecz osób niepełnosprawnych wpłynęły dwie oferty. Po ich przeanalizowaniu przyznano:

1. Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych im. św. Brata Alberta przy Parafii św. Sebastiana w Niedźwiedziu na realizację zadania publicznego w zakresie działania na rzecz osób niepełnosprawnych, które otrzymało 55 punktów na 65 możliwych, przyznano kwotę 88.000,00 złotych.
2. Stowarzyszeniu Kierunek Przyszłość z siedzibą w Porębie Wielkiej w zakresie działania na rzecz osób niepełnosprawnych które otrzymało 44 punkty na 65 możliwych, przyznano kwotę 12.000,00 złotych.

=====

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podmiot odbierający odpady zobowiązany jest do wykonania dokumentacji fotograficznej i notatki służbowej oraz do niezwłocznego powiadomienia o tym fakcie Urząd Gminy oraz właściciela nieruchomości.

W przypadku zaistnienia sytuacji, o której mowa w ust. 1 i 2 Wójt Gminy może wydać decyzję o naliczeniu opłaty podwyższonej w wysokości określonej w odrębnej uchwale (zgodnie z art. 60 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach).

§6

W zamian za uiszczoną opłatę gmina przeprowadzi kampanię informacyjną i edukacyjną dla właścicieli nieruchomości, gdzie zamieszkują mieszkańcy. Kampania obejmie co najmniej:

a/ Informację o obowiązkach wynikających z nowych regulacji prawnych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie.

b/ Informację o sposobie i zakresie wypełniania deklaracji o wysokości opłaty.

c/ Edukację w zakresie zbierania selektywnego odpadów.

S. Stopa

Wójt Gminy Niedźwiedź informuje, że w wyniku ogłoszonego konkursu na realizację zadania publicznego Gminy Niedźwiedź na rok 2023 wpłynęły trzy oferty. Po ich przeanalizowaniu przyznano:

1. Dla Gminnego Klubu Sportowego „Orkan” w Niedźwiedziu na realizację zadania publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu, które otrzymało 64 punkty na 65 możliwych, przyznano kwotę 55.000,00 złotych.
2. Dla Stowarzyszenia klubu sportowego „Błyskawica” w Porębie Wielkiej na realizację zadania publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu, które otrzymało 61 punktów na 65 możliwych, przyznano kwotę w wysokości 33.000,00 zł.
3. Dla Stowarzyszenia BUDUJEMY SUKCES AKADEMIA PIŁKARSKA BONITO w Porębie Wielkiej na realizację zadania publicznego w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu, które otrzymało 56 punktów na 65 możliwych, przyznano kwotę 12.000,00 zł. *S. Stopa*

PANI AGATA ZIĘBA WICESTAROSTA POWIATU INFORMUJE

Dbalność o infrastrukturę drogową na terenie Powiatu Limanowskiego, w tym na terenie Gminy Niedźwiedź, jest jednym z priorytetów Zarządu Powiatu Limanowskiego.

Rok 2023 będzie obfitował w przedsięwzięcia drogowe, chodzi tu zarówno o ich faktyczną realizację, jak również o usługi związane z zaprojektowaniem nowych zadań.

Obecnie na terenie Gminy Niedźwiedź kontynuujemy inwestycje z 2022 roku związaną z remontem drogi powiatowej relacji Mszana Dolna - Hucisko w miejscowości Mszana Dolna, Podobin i Niedźwiedź na odcinku 5,2 km, polegającą m. in. na odcinkowej wymianie nawierzchni bitumicznej jezdni i chodnika, wzmocnieniu i utwardzeniu pobocza oraz wymianie oświetlenia. Wartość zadania wynosi 4 850 000,00 zł, środki są wydatkowane przy udziale dofinansowania z RFRD i w partnerstwie z Miastem Mszana Dolna i Gminą Niedźwiedź. Termin zakończenia prac III kwartał 2024 roku.

W ramach II edycji programu Polski Ład pozyskaliśmy 15 200 000,00 zł na realizację zadań związanych z poprawą infrastruktury drogowej na drogach powiatowych. W ra-

mach tego naboru Powiat planuje wykonać również inwestycje na terenie Gminy Niedźwiedź. Są to dwa podzadania polegające na wykonaniu remontu drogi powiatowej w miejscowości Poręba Wielka - odcinek 0,5 km od mostu do wysokości Kościoła oraz w miejscowości Niedźwiedź - odcinek 0,7 km od os. Spyrki do Szkoły Podstawowej. Jesteśmy w toku wyboru Wykonawcy, który zrealizuje inwestycje.

Mając na uwadze planowane ubieganie się dofinansowanie ze środków

które realizuje Lokalna Organizacja Turystyczna Powiatu Limanowskiego, której jestem Prezesem.

W ubiegłym roku przekazaliśmy metalowe serca na nakrętki do Szkoły w Niedźwiedziu, maszt na flagę Polski do Poręby Wielkiej, współorganizowaliśmy w Porębie Wielkiej Powiatowy Dzień Dziecka, w szkołach organizowaliśmy warsztaty ekologiczne, patriotyczne dla dzieci, m.in. dla Kół Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Niedźwiedź organizowany był Kongres KGW

*Zdrowych, pogodnych świąt Wielkanocnych,
pełnych wiary, nadziei i miłości.
Radosnego, wiosennego nastroju, serdecznych spotkań
w gronie rodziny wśród przyjaciół
oraz wesołego Alleluja.*

Prezes Lokalnej Organizacji Turystycznej
Powiatu Limanowskiego

Agata Zięba

ków RFRD w kolejnych edycjach, w ramach wspólnej inicjatywy z samorządami gminnymi, w trakcie podjętych działań w toku opracowywania jest dokumentacja projektowa obejmująca wykonanie chodników, poboczy utwardzonych przy drodze powiatowej w miejscowości Konina od Kościoła (od istniejącego chodnika) do osiedla Halamy, ok. 1,6 km.

Oprócz zadań inwestycyjnych wspieramy także Gminę Niedźwiedź poprzez różne projekty mię-

szereg innych szkoleń i warsztatów. Od kilku lat stale rozwijamy współpracę z Gminą Niedźwiedź.

Przy tej okazji chciałam podziękować Radnym Powiatu Limanowskiego z terenów Zagórzańskich, którzy dbają o interesy Gminy Niedźwiedź, a są to Pani **Agnieszka Orzeł**, Pan **Grzegorz Wójcik**, Pan **Bolesław Jania**, Pan **Janusz Potaczek** oraz Pan **Artur Żaba**. Z tymi radnymi współpracę na poziomie Rady Powiatu jest bardzo rzeczowa i efektywna.

Rozmowa z **MARIĄ RATAJ**, emerytowaną nauczycielką

Nauczycielka, polonistka, promotor kultury regionalnej. Przez wiele lat związana ze szkołą w Porębie Wielkiej. Dzięki kreatywności, zaangażowaniu w działalność pozalekcyjną, bogatej wiedzy, erudycji, jest wzorem do naśladowania.

Jak wyglądały początki pani pracy w szkole?

„ Nie głaskało mnie życie po głowie, nie pijałam ptasiego mleka. No i dobre, no i na zdrowie”...

Wł. Broniewski

Doskonale, no może dobrze, do zawodu nauczyciela przygotowywały licea pedagogiczne. Miały swoje szkoły ćwiczeń, muzykę, śpiew, chór, metodyki wielu przedmiotów, psychologię, filozofię i pedagogikę. Praktyki, prowadzenie drużyn harcerskich, kolonii, obozy sportowe oswajały z zawodem nauczycielskim. Na 56 osób kończyło szkołę ponad 30, reszta rezygnowała. Potem dostawało się „lotne posady”. W ciągu roku uczyłam w Szczawie, potem w Jodłowniku i w Limanowej. Z dnia na dzień trzeba było poznać szkołę, klasę, środowisko, wymagania i oczekiwania.

Jak wyglądała szkoła, gdy zaczęła pani pracę?

Jesienią 1967 roku otrzymałam skierowanie do pracy w Porębie Wielkiej. Miałam szczęście! Moim kierownikiem był Pan Marian Żurek, człowiek o wielkiej kulturze, takcie pedagogicznym, wszechstronny, szanowany i bardzo pracowity. A było to po spaleniu się budynku szkoły. Lekcje odbywały się w wiejskich izbach. Boisko - obok rzeki na kamieńcach zbudowaliśmy własnymi rękoma - p. Bulanda, p. Ola Mysza i uczniowie. Dzwonek, ręcznie napędzany, wzywał do sal, które miały czarno naftą zapuszczane podłogi, żółte ściany, ławki z blatem i otworami na kałamarz. Ubi-ka-

cje, to latryny w szopach obok budynku. Chłopcy w dużych gumowych butach lub „filcokach” przychodzili do szkoły po wcześniejszym uporządkowaniu inwentarza w oborze. Jesienią pracowali w polu. Do szkoły chodzili pod groźbą kary. Do szkoły średniej szło dwóch, trzech najzdolniejszych. Ale ci uczniowie chętnie wyszywali krzyżkami poduszki, kilimy, makatki.

Jak układała się Pani współpraca z dyrektorem oraz kolegami i koleżankami w pracy?

Nauczyciele, a było ich niewielu, pomagali sobie, wspierali się i przyjaźnili. Mistrzynią od wyszywania była Apollonia Świerż - Zalewska, która umiała być przyjacielem dzieci i młodych nauczycieli. Wielkim osiągnięciem była zbudowana dzięki staraniom kierownika Mariana Żurka nowa szkoła piękna i jasna. Każdy uczeń miał pantofle, czysty fartuch z białym kołnierzykiem i tornister. Były pracownie, gabinety, nowe meble, scena i zespół regionalny „Mali Porębianie”. Inicjatorem powstania zespołu był kierownik, czterech nauczycieli instruktorami: pp. Marian Bulanda, Rozalia Ślęzyk, Zofia Zapala i Maria Rataj. Kierownik szkoły miał czas dla zespołu i dzięki temu osiągnięcia były duże. „Mali Porębianie” przemierzali całą Polskę. W Gdańsku witali statek „Orkan”, którego matką chrzestną była Pani Folejewska. Szkoda, że taka piękna szkoła nosząca imię Władysława Orkana, nie ma tablicy informującej o tym, kto ją zbudował.

W ciągu 40 lat pracy wychowała pani wiele pokoleń, obserwując zachowanie młodych ludzi. Jak ocenia pani młodzież ówczesną i dzisiejszą?

Największe osiągnięcia edukacyjne zaczęła szkoła odnosić, gdy dyrektorem byli Andrzej Skirliński i Marian Bulanda. Wprowadzono najnowsze systemy edukacyjne i wychowawcze. Od lat 90-tych świat, szkoła, środowisko, dom, rodzina, obyczaje zmieniły się tak, iż kilometry taśmy filmowej nie oddadzą rzeczywistości. Współczesne dziecko ma w ręce komórkę, ale nie ma przekonania, że warto dużo pracować, zamiast siedzieć na kanapie, biernie obserwować obrazki, pisać nieczytelne teksty, zamartwiać się że mnie nie lubią, że obgadują. Dziecko! Uczniu! Człowieku! Wymagaj od siebie, choćby inni od ciebie nie

wymagali. Pamiętaj! Tylko doskonałe siebie da ci zadowolenie.

Dzisiaj ośmiolatek czyta biegle, pisze, ogląda mnóstwo filmików. Czytanie dziecka 60 lat temu było „dukaniem”, ale ludzie pięknie kaligraficznie pisali. Dzisiaj prawie każdy nastolatek „bazygrze” nieczytelnie, urywa słowa, robi błędy w zapisie. 60 lat temu młody człowiek miał pełną rodzinę, ciężko pracował na gospodarstwie i rzadko dostawał pieniądze. Dziś marnuje dużo czasu, nie „wkuwa”, nie utrwała, nie wyszukuje związków i zależności, z małymi wyjątkami. Nie przeszkadzają mi podarte spodnie, modny strój, żargon i język. Przeszkadzają pałacy młodzi ludzie, pijący alkohol, przeklinający i prześladowujący kolegów. Uczniowie okłamują rodziców, nauczycieli, szybko podporządkowują się grupie i są bezkarni. Jednak w ostatecznym rachunku, to rodzice odbiorą zapłatę. Dlatego proszę rodziców, by nie pozwalali niszczyć autorytetów, ponieważ są niezbędne w wychowaniu. Nauczyciel musi mieć predyspozycję, końskie zdrowie, cierpliwość anielską, by dziś kształtować osobowość młodzieży.

Czy patrząc z perspektywy lat, zmieniłaby pani swoje wybory?

Już po pierwszych latach na emeryturze myślałam, że gdyby mnie „Pan Bóg zostawił drugi raz w tej samej klasie”, byłabym miłą, czynną, pomyslową, wszechstronną przyjaciółką dzieci, młodzieży i rodziców.

Mimo emerytury ma pani ciągle wypełniony grafik.

Oprócz rodzinnych obowiązków prowadziłam w naszych przedszkolach lekcje z regionalizmem: gry, zabawy, rękodzieło. Przygotowuję scenariusze oparte na tradycji zagórzańskiej dla Grupy Artystycznej „Zagórzańska Brać”, pod opieką Daniela Lacha z Podobina. Kocham młodych ludzi. Podziwiam Huberta Rabciaka, który uczy mnie, jak się grupę grajków prowadzi. Gratuluję Danielowi Lachowi, bo jego pasja jest bardzo potrzebna. Bardzo dziękuję redakcji „Zgody” za możliwość wypowiedzi.

I ja dziękuję za rozmowę. Życzę cięgiełego czerpania radości z życia oraz i trwania przy dającej pożytek aktywności w pracy kulturalnej.

Anna Liberda

SUKCES SZKOŁY Z NIEDŹWIEDZIA

W Centrum Kongresowym ICE Kraków odbyła się uroczysta gala wręczenia nagród laureatom XII Małopolskiego Konkursu dla Szkół

Podstawowych Województwa Małopolskiego. Nagrodę za zdobycie **I miejsca** odebrali uczniowie Szkoły Podstawowej im. Władysława Orkana w Niedźwiedziu (1645 pkt).

Celem Konkursu było zwiększenie aktywności dyrektorów szkół pod-

GRATULUJEMY

stawowych, lokalnych władz samorządowych i rodziców w zakresie wyposażenia uczniów w elementy odblaskowe. Dał on możliwość wykazania, że dana szkoła nie tylko uczy, ale i dba o bezpieczeństwo swoich podopiecznych, zwłaszcza w drodze do i ze szkoły. Celem akcji było też promowanie wszelkich inicjatyw ograniczających zagrożenia w ruchu drogowym. Organizatorzy Konkursu: Wydział Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie, Małopolska Wojewódzka Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Kuratorium Oświaty w Krakowie, Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie oraz Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego. *Autor*

NAJLEPSZE W POWIECIE

„MarzyMisie” - prywatne przedszkole z Niedźwiedzia zajęło **I miejsce** w powiecie limanowskim w kategorii Przedszkole Roku, a Pani **Marysia Jarosik** - nauczycielka Samorządowego Przedszkola w Niedźwiedziu w kategorii - Nauczyciel Roku! Serdecznie gratulujemy! *Autor*

MISTRZOSTWO POWIATU LIMANOWSKIEGO

Drużyna dziewcząt rocznik 2010 i młodsze **Szkoły Podstawowej w Porębie Wielkiej** zdobyła **mistrzostwo Powiatu Limanowskiego** w koszykówce. Skład drużyny mistrzyń: Wojtyczka Anna, Rusnak Martyna, Mrózek Paulina, Sater Milena, Cebula Maja, Tram Maja, Szczypta Paulina, Liberda Gabriela, Lasak Małgorzata, Czech Julia, Grabka Wiktoria. Nieocenioną radą, jak zawsze, służył Pan mgr Marian Zembura.

SUKCES * SUKCES * SUKCES

8 marca 2023 roku w Marcinkowicach dziewczyny wywalczyły **II miejsce** na etapie półfinału wojewódzkiego. **Gratulacje** dla dziewcząt i trenerów! *Janusz Potaczek*

W KILKU ZDANIACH

MISTRZYNI SŁÓWEK ANGIELSKICH

Szkoła Podstawowa w Porębie Wielkiej wzięła udział w Ogólnopolskim Konkursie Języka Angielskiego „Zostań Mistrzem Słówek”. Uczennica klasy piątej szkoły **Maja Tram** uzyskała tytuł Laureata konkursu zajmując **trzecie miejsce w Polsce**. Pozostali uczestnicy otrzymali dyplomy za udział w konkursie. Uczniów przygotowała Pani mgr Małgorzata Aksamit.

zapalony znicz na cześć pamięci o wszystkich walczących o Wolną Polskę. W imieniu mieszkańców hołd pamięci złożyli: Wójt Gminy Niedźwiedź - Rafał Rusnak oraz Radni Gminy - Anna Liberda i Piotr Domała, którzy również w tym dniu reprezentowali Gminę w Powiatowych Obchodach Narodowego Dnia „Żołnierzy Wyklętych” w Limanowej.

Członkowie czterech oddziałów Związku Podhalan: z Kamienicy, Lubomierza, Niedźwiedzia i Słopic wzięli udział w spotkaniu opłatkowym. Najpierw uczestniczyli w Mszy świętej w kościele parafialnym w Lubomierzu. Dalsza część uroczystości odbyła się w restauracji „Sting” w Mszanie Dolnej. Gośćmi spotkania byli parlamentarzyści, a także lokalni samorządowcy.

Do najkosztowniejszych zadań, jakie w 2023r. realizować będzie gmina należą m.in.: budowa systemu kanalizacji zbiorczej w Porębie Wielkiej, także w Koninie i części Niedźwiedzia - 5 mln 532 tys. zł; przebudowa i modernizacja dróg gminnych w ramach Polskiego Ładu - 5 mln 100 tys. zł; pierwszy etap modernizacji infrastruktury oświatowej - 5 mln 100 tys. zł; modernizacja i rozbudowa stacji uzdatniania wody wraz z rozbudową ujęcia i sieci wodociągowej w Porębie Wielkiej - 3 mln 570 tys. zł; rozbudowa ośrodka zdrowia w Porębie Wielkiej - 3 mln 123 tys. zł; oraz budowa „parku rzecznoego” w Niedźwiedziu - 1 mln 545 tys. zł.

1 marca - jak co roku - obchodziliśmy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Na cmentarzu parafialnym w Niedźwiedziu przy grobie Juliana Zapały pseud. „Lampart” została złożona wiązanka patriotyczna oraz

Zakończyły się zapisy do Turnieju „Z podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku” - największy piłkarski turniej dziecięcy w Europie, organizowany przez Polski Związek Piłki Nożnej. Szkoła Podstawowa w Porębie Wielkiej zgłosiła trzy drużyny chłopców w wieku U-8, U-10 i U-12. Życzymy wielu sukcesów! JP

Opracowanie strony - Stanisław Stopa

21 stycznia Walne Zebranie Ochotniczej Straży Pożarnej w Niedźwiedziu otworzył druha Andrzej Smaciarz, który powitał przybyłych gości oraz zapoznał z działalnością jednostki. Na zebraniu gościli: Członek Zarządu Prezydium Wojewódzkiego ZOSP w Krakowie - Kazimierz Czyrnek, Z-ca Komendanta Powiatowej PSP w Limanowej brg. Tomasz Pawlik, Prezes ZMG Mszana Dolna dh Bolesław Żaba, Wójt Gminy Niedźwiedź pan Rafał Rusnak, Wiceprzewodniczący Zarządu Powiatowego w Limanowej pan Janusz Potacek, Wiceprzewodniczący Rady Gminy Niedźwiedź pan Franciszek Rapciak, Sołtysi wsi: Niedźwiedź, Podobin, Konina, Poręba Wielka: p. Anna Ogiela, p. Halina Bieniek, p. Czesław Kawala, p. Tadeusz Cichański. Sponsorzy: p. Karolina Zapała - prezes Stowarzyszenia „Kierunek Przyszłość”, Przedstawiciel Banku Spółdzielczego pan Piotr Huzior, właściciel ośrodka Ostoja Górską p. Józef Pasek, przyjaciele z Niemiec pani Jola i Andreas.

Oto najważniejsze wątki z wystąpienia Prezesa Andrzeja Smaciarza: „Rok 2022 był dla naszej jednostki intensywnym rokiem ze względu na zwiększoną ilość wyjazdów, których łączna liczba wyniosła 73. Na początku 2022 r, kiedy u naszych wschodnich sąsiadów w Ukrainie wybuchła wojna, aktywnie włączyliśmy się w pomoc uchodźcom oraz walczącym na froncie.

STRAŻACY PODSUMOWALI 2022 ROK

Walne Zebranie Sprawozdawczo - Wyborcze OSP

Współorganizowaliśmy zbiórki żywności i najpotrzebniejszych artykułów, rozprowadzaliśmy je, oraz pomagaliśmy uchodźcom w transporcie na terenie Gminy.

Z systemu KSRG zorganizowano ćwiczenia **Dobra 2022** w których w tym roku braliśmy udział jedynie jako obserwatorzy, natomiast **ćwiczenia miejsko - gminne** zorganizowano na Potaśni w Koninie na terenie GPN, gdzie byliśmy współorganizatorami. Prócz ćwiczeń z systemu zorganizowaliśmy również ćwiczenia wewnętrzne z zaprzyjaźnionymi jednostkami z terenu Gminy Mszana Dolna na obiekcie Muzeum Orkanówka.

Przeprowadziliśmy pokazy sprzętu dla najmłodszych przedszkolaków z przedszkoli w Niedźwiedziu, Porębie i Podobinie oraz ewakuację szkół z terenu Gminy (Poręba Wielka, Podobin i Niedźwiedź). 26 października odbyła się **inspekcja gotowości bojowej**, za którą otrzymaliśmy pozytywną ocenę.

Braliśmy udział w piknikach i festynach na terenie Gminy Niedźwiedź, gdzie prowadziliśmy konkursy dla dzieci i młodzieży, zaznajamialiśmy ich ze sprzętem oraz szkoliliśmy z zakresu pierwszej pomocy.

Trwają prace nad książką z okazji 100-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Niedźwiedziu, którą pisze pani sekretarz Anna Stożek.

W roku 2022 został powołany Komitet Fundatorów Sztandaru, który zostanie poświęcony w 2025 roku z okazji 100-lecia naszej Jednostki. Do wykonania sztandaru została wybrana Pani z okolic Grybowa, z którą została podpisana umowa na kwotę 10 tysięcy złotych, termin realizacji został określony na październik 2023 roku.

Dzięki nawiązaniu znajomości przez naszego **druha Mariusza Bolisęę** z Panią Jolą oraz Andreasem na co dzień mieszkającymi w Niemczech, udało nam się pozyskać 38 kurtek oraz 42 sztuk spodni bojowych od Niemieckiej Komendy Straży Pożarnej. Pani Jola wraz z Andreasem sprezentowali nam wyciągarkę ręczną, za którą bardzo dziękujemy.

Dzięki **druhom**, którzy w 2022 roku wsparli naszą działalność zakupiono przede wszystkim: emblematy na ubrania bojowe pozyskane z Niemiec oraz materiał do wykonania półek dla każdego z druhow na wyposażenie osobiste. Większość druhow z naszych szeregów wsparła również sąsiadów walczących na froncie przekazując darówkę, za którą zakupiono opatrunki oraz środki do dezynfekcji, które trafiły bezpośrednio na tereny działań wojennych.

Z **KSRG** otrzymaliśmy 4.500 zł, za co zostało zakupionych 5 hełmów. Z **Banku Spółdzielczego w Mszanie Dolnej** otrzymaliśmy wsparcie w kwocie 2.000zł oraz 1.100 zł, które przeznaczyliśmy na zakup hełmu, zestawu AIR bag 2 oraz butów specjalnych - 3 pary. Nasz wkład własny wyniósł 626,57 zł.

Z **1% podatku** została przekazana kwota 964,26 zł, za którą zostały zakupione 2 mundury wyjściowe. Ze środków bojowych **Urzędu Gminy** zostało zakupione następujące wyposażenie oraz sprzęt: ubranie specjalne, kominiarki, rękawice.

Dzięki współpracy z **Gminnym Ośrodkiem Kultury w Niedźwiedziu** zostały nam przekazane nosze podbierakowe oraz kamizelka Kendricka, które znalazły miejsce na Land Roverze.

Środki przekazane przez Sołtysów z **Sołectw** Gminy Niedźwiedź pozwoliły nam otrzymać dofinansowania z 2 projektów, dzięki którym zakupiliśmy: ubrania specjalne, hełm, rękawice, kominiarki, kurtki, koszulki. Dofinansowania wyniosły w sumie 17.080,00 złotych, gdzie wkład sołectw wynosił 6.159,93 złotych.

Na konto naszej Jednostki przelano jedną z większych **darowizn** od firmy Aurora Company w kwocie 3.500 złotych, za którą nabyliśmy radiotelefon Motorola.

Druh Maksymilian Wietrzyk przekazał nam w tym roku szkle, zawieszki i rolkę oraz pokrowce na wyciągarki.

Dzięki zaangażowaniu druhów w roku 2022 pozyskaliśmy również środki i darowizny: ze zbiórki za elektrośmieci, gdzie zebraliśmy 5,5 tony oraz z organizacji pikniku dla dzieci w Parku, dzięki uprzejmości oraz pomocy Gminnego Ośrodka Kultury w Niedźwiedziu oraz Stowarzyszenia *Kierunek Przyszłość*, ze sprzedaży gadżetów strażackich, loterii fantowej, sprzedaży waty oraz popcornu i datków za przejazd wozem strażackim oraz przebiegnięcie torem bojowym.

Z własnych środków, na które składają się przede wszystkim darowizny zakupiliśmy w roku 2022 r.: mundur galowy, blachę aluminiową do wykonania skrzyni na Land Rovera, buty specjalne, zestaw pompowy do Land Rovera, poduszki wysokociśnieniowe, radiotelefon Motorola.

Podsumowując obecnie w naszych szeregach mamy: 48 członków Zwyczajnych (czynnych) (przybyło 5), 7 członków Honorowych, 6 członków Wspierających.

Na zakończenie Prezes OSP składa **serdeczne podziękowania** całemu Zarządowi OSP za współpracę, członkom za udział w akcjach, szkoleniach oraz zainteresowanie działalnością straży. Współorganizacja - pikniku, zbiórki darów dla Uchodźców czy zbiórki zużytego elektrośmieci świadczy tylko o tym, jak potraficie się zgrać i walczyć o wspólne dobro, za co jestem Wam ogromnie wdzięczny. Macie w sobie pasję i chęci i nie traćcie ich, bo dzięki temu wspólnie możemy osiągnąć cel.

Składam również podziękowanie dla mieszkańców, których reprezentuje Rada Sołecka i Sołtys, dla radnych oraz Pana Wójta za wsparcie OSP. Dodatkowo dziękuję indywidualnym darczyńcom, szczególnie tu obecnym, którzy nas wspierają finansowo i materialnie, jak również instytucjom tj.: Bank Spółdzielczy w Mszanie Dolnej, Gminny Ośrodek Kultury w Niedźwiedziu oraz Stowarzyszenie *Kierunek Przyszłość*. A także dziękuję tym, dzięki którym możemy dzisiaj zorganizować poczęstunek dla naszych druhów oraz wszystkich zaproszonych gości: Janusz Zapała, ZPMW Marek Florczak, Zakład Mięsny Napora, Piekarnia Teresa Rusnak, Piekarnia Bożena Potaczek. Zakłady te wspierają nas podczas ćwiczeń sponsorując posiłek.

Myślę, że w roku 2023 współpraca między nami będzie układać się pozytywnie, czego sobie i Wam wszystkim życzę”.

Zarząd na zakończenie przekazał wszystkim strażakom biorącym udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych podziękowania oraz pamiątkowe koszulki organizacyjne, natomiast najbardziej aktywnym w życiu OSP otrzymali kurtki softshell z oznakowaniem, a szczególnie wyróżniający pamiątkowe statuetki.

Sekretarz OSP Niedźwiedź - Anna Stożek

Nagrodę **Grand Prix** w tegorocznym XX Parafialnym Konkursie Kolęd i Pastorałek zdobyli: **Jaś, Krzyś i Antoś Przybytek** z Niedźwiedzia. W konkursie brało udział 15 uczestników solo lub w zespołach.

Konkurs poprowadził ks. Tadeusz Korczak, a obserwowała i zdjęcia robiła Anna Maria Stożek.

WNUKI UCZCIŁY DZIEŃ BABCI I DZIADKA

*Kocham mocno Babcię, Dziadka, to nie żarty moi mili,
dzisiaj im życzenia składam, by sto latek jeszcze żyli.*

W SAMORZĄDOWYM PRZEDSZKOLU W NIEDŹWIEDZIU

Dziadkowie to wielki skarb dla wnuków, oni czynią ich dzieciństwo bardziej pełnym, udanym i szczęśliwym. Babcia i dziadek mają dla nich czas, umieją pocieszyć, są cierpliwi. Wnuczęta są dla nich radością życia.

W podziękę za ich wielkie serce, w dniu 26 stycznia odbyło się uroczyste spotkanie w sali remizy strażackiej w Niedźwiedziu. Dyrektor przedszkola p. Joanna Cichańska w ciepłych słowach powitała szanownych gości, składając im serdeczne życzenia. W przepięknej scenerii, przy świątecznie, atrakcyjnie i pomysłowo udekorowanych stołach, przy kawie i ciastkach seniorzy mogli podziwiać umiejętności swoich wnuków. Bogaty program artystyczny, na który złożyły się jasełka w wykonaniu najstarszej grupy wiekowej w pięknych strojach i odpowiedniej dekoracji wzbudziły ogólny zachwyt, nagrodzony rześnymi brawami. Równie atrakcyjnie wystąpiła grupa młodsza

przedszkolaków z turoniem i gwiazdą, śpiewając kolędy. Goście ze wzruszeniem patrzyli na swoje pociechy i brawami dziękowali za występy. W imieniu wszystkich babć i dziadków, a była ich pełna sala, p. Zofia Opach podziękowała dzieciom za piękne występy, także pani dyrektor i wychowawcom za wielką pracę w przygotowaniu tak pięknej uroczystości. Dopłnieniem uroczystości były prezenty i sesja zdjęciowa.

Podobna uroczystość odbyła się w Zespole Placówek Oświatowych w Podobinie.

Kochanym Babciom i drogim Dziadkom, jeszcze raz życzymy dużo zdrowia, pomyślności, samych pięknych chwil w życiu i tego, aby zawsze byli dumni ze swoich wnuków.

Anna Liberda

W PRZEDSZKOLU W KONINIE

W życiu każdego dziecka dziadkowie zajmują szczególne miejsce, bo kto pocieszy, najczulej przytuli, znajdzie radę na każde zmartwienie, upiecze szarlotkę, u kogo są najcudowniejsze wakacje i święta? Oczywiście u wspaniałych dziadków!

Dlatego też w niedzielne popołudnie 22 stycznia 2023 roku w Zespole Placówek Oświatowych w Koninie świętowaliśmy Dzień Babci i Dziadka. Był to dzień niezwykle nie tylko dla dzieci, ale przede wszystkim dla naszych szanownych gości. Dzień pełen radosnych uśmiechów, wzruszeń i łez. Z tej okazji dzieci z przedszkola przygotowały specjalny program artystyczny: recytowały okolicznościowe wiersze, śpiewały piosenki, tańczyły, wyrażając w ten sposób swoją miłość i wdzięczność za ich trud i oddanie. Natomiast dzieci ze szkoły przedstawiły piękne jasełka, w trakcie których wszyscy mieli możliwość wspólnego kolędowania. Zwieńczeniem całej uroczystości było wręczenie przez dzieci swoim babciom i dziadkom własnoręcznie wykonanych prezentów.

Kochanym Babciom i Dziadkom jeszcze raz życzymy dużo zdrowia, pomyślności, samych pięknych chwil w życiu i tego, aby zawsze byli dumni ze swych wnuków.

Ola Kraus

Świątowy Dzień Chorego

11 lutego 2023 roku miały miejsce w Gminie Niedźwiedź wyjątkowe obchody Świątowego Dnia Chorego. Najstarsi mieszkańcy nie pamiętają podobnej uroczystości.

Liturgiczne wspomnienie Najświętszej Maryi Panny z Lourdes przypada 11 lutego. W tym roku jest to dzień wyjątkowo dobry, bo sobota. Dokładnie tego dnia w roku 1858, Matka Najświętsza objawiła się ubogiej pasterce Bernadecie Soubirous. Głównym przesłaniem objawień było wzywanie do modlitwy i pokuty. Matka Najświętsza wskazała również źródło cudownej wody. W ten sposób miejsce zasłynęło z licznych uzdrowień i nawróceń. W krótkim czasie Lourdes stało się centrum kultu maryjnego we Francji, a w rocznicę dnia pierwszego objawienia obchodzimy Świątowy Dzień Chorego. Mamy więc szczególną okazję do pogłębienia postawy wrażliwości, refleksji i czynnego działania wobec cierpiących i chorych, osamotnionych, dla tych którzy są blisko nas i dla tych których nawet nie znamy. Współczesny świat bardzo tego potrzebuje.

Parafia w Niedźwiedziu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Biblioteka i Ośrodek Kultury, Stowarzyszenie *Kierunek Przyszłość* zaprosiły na wyjątkowo uroczyste obchody tego dnia.

O godzinie 11.00 została odprawiona Msza św. w kościele parafialnym w Niedźwiedziu, którą koncelebrowali ks. Proboszcz Tadeusz Korczak, ks. Marek Wójcik i ks. Józef Niedźwiedzki. Homilię wygłosił ks. Józef. Główną myślą przewodnią była refleksja dotycząca obecności Najświętszej Maryi Panny w naszym codziennym życiu oraz roli kapliczek przydrożnych w naszym życiu religijnym, również w wymiarach lokalnych. Ks. Józef zwrócił uwagę na dwie, związane z czią oddawaną Matce Bożej z Lourdes. Jedna znajduje się na placu przykościelnym utraconego drewnianego kościoła, a druga w zabytkowej, historycznej kapliczce na Gliniskach. Kaznodzieja w swojej homilii zaznaczył, jak duże znaczenie dla mieszkańców gminy Niedźwiedź ma opis wszystkich kapliczek w jednej książce, do której w każdej chwili możemy sięgnąć. - To zdanie ma dla mnie olbrzymie znaczenie, bo będąc autorką publikacji, mam satysfakcję, że moja praca została doceniona.

Kolejnym elementem uroczystości było udzielenie Sakramentu Namaszczenia Chorych. Ks. Proboszcz na wstępie Eucharystii podkreślił, że sakrament ten nie jest przeznaczony tylko dla tych, którzy znajdują się w ostatecznym niebezpieczeństwie utraty życia. Odpowiednim momentem jest, gdy wiernym zaczyna grozić niebezpieczeństwo śmierci z powodu choroby lub starości. W tym sakramencie Chrystus uświęca cierpienie chorego człowieka, udziela mu siły duchowej, często uzdrawia, a przy odejściu jest dla niego ratunkiem. Po zakończeniu Mszy św. każdy otrzymał symboliczny bochenek chleba, poświęcony podczas Eucharystii. Natomiast chętni z całej Gminy zostali za-

proszeni do *Gorczańskiej Biesiady* gdzie zgodnie z nazwą czekała na wszystkich istna biesiada. Tu życzenia chorym przekazał Wójt Gminy p. Rafał Rusnak oraz Wiceprzewodniczący Rady Powiatu Limanowskiego p. Janusz Potaczek. To znak szacunku troski o chorych, których zawsze będziemy mieć u siebie. Wszystkim natomiast życzyli bardzo dużo zdrowia.

Smaczny posiłek dał wiele radości, wzmocnił siły fizyczne i zjednoczył przy wspólnym stole. Młodzi wolontariusze, pod czujnym okiem pani Prezes Karoliny Marii Zapała, obsłużyli sprawnie i z gracją obecnych uczestników tego wyjątkowego spotkania chorych i seniorów.

Uzupełnieniem uczy dla ciała była też przygotowana uczta dla ducha. Dzieci z zespołu teatralnego *Wizja* działającego przy Miejskim Ośrodku Kultury pod kierunkiem pani Moniki Antosz - Grodzickiej przygotowały inscenizację książki „Pinokio”. Przekaz dzieci jest naprawdę wart podkreślenia. Drewniany pajacyk obdarzony ludzkimi cechami, powstały z kawałka wiśniowego drewna w pracowni Dżepetta, chciał zamienić się w dobrego chłopca. Na przeszkodzie stawały mu jego własne wady: lenistwo, lekkomyślność, skłon-

ność do kłamstwa, egoizm. Dopiero gdy pozbył się tych przywar mógł przybrać ludzką postać.

Jak widać, bardzo urozmaicone były obchody Dnia Chorego. Dziękujemy organizatorom za trud i wysiłek włożony organizację tego dnia po to, by chorym choć na chwilę było przyjemnie przebywać w swoim gronie, otrzymując wcześniej modlitewne wsparcie.

Zrelacjonowała uczestniczka święta,
Anna Maria Stożek

ŚWIĘTO PAŃ

Miłość, cierpliwość, wyrozumiałość

Miłość, czym jest miłość? Miłość to coś więcej niż tylko uczucie. Miłość to proces w którym powinniśmy wiecznie trwać. Miłość to obowiązek w przekazaniu jej innym. Miłość to ofiara, a największa, to oddanie życia za przyjaciół. Miłość jest darem, który każdy powinien otrzymać.

Wszystkie miłości, powinna mieć w swoim sercu osoba opiekująca się bliskim chorym lub niepełnosprawnym. Jest to wyjątkowa rola, która stanęła na ich drodze życia. Wymaga prócz miłości, cierpliwości i wyrozumiałości. Trzeba mieć zawsze nadzieję, że podola się temu zadaniu i swojemu podopiecznemu ulży w cierpieniu.

Żeby umilić dni spędzone przy chorym podopiecznym, Gminna Biblioteka i Ośrodek Kultury, Gminny Ośrodek Opieki Społecznej i Stowarzyszenie *Kierunek Przyszłość* zorganizowały po raz pierwszy wy-

jątkowy Dzień Kobiet. Rolę opiekunów w większości pełnią kobiety. Aby powiedzieć wszystkim, iż doceniane jest to co robią, zaproszono te wyjątkowe kobiety do sali widowiskowej Domu Kultury, żeby mogły porozmawiać i wspólnie się pośmiać, bo było z czego. Zaproszone panie przywitał i życzenia złożył pan wójt Rafał Rusnak.

Na początku spektakl zatytułowany „Być kobietą, być kobietą” odegrały przedszkolaki z Koniny. Zrobiły to ze swoją dziecięcą gracją, która każdego bawi i rozśmiesza. Dzieciaczki - zarówno dziewczynki jak i chłopcy - byli niczym słodkie cukiereczki. Po takich emocjach była chwila, aby wsłuchać się w śpiew

młodej, dobrze zapowiadającej się wokalistki pani Joanny Ligas, która wykonała swe utwory przy akompaniamencie pana Jacka Wicher. Po posiłku na scenę zaproszono chłopaków ze Stowarzyszenia „Zagórzeńska Brać”, którzy potrafili rozśmieszyć, komentując na swój sposób „Górala na zakupach”. Wiadomo że „chłopy” nie lubią chodzić po galeriach, a „baby” uwielbiają wyprzedzać. Spektakl był kapitalnym przykładem współczesnego folkloru. Po takiej dawce emocji można było wracać w innym nastroju do swoich codziennych obowiązków.

Niedźwiedź, 8 marzec 2023 rok,
Opracowała Anna Stożek

Pokażemy, że muzyka może pomagać potrzebującym!

Dzień Kobiet przypadający 8 marca można świętować na wiele sposobów. Dyrekcja Szkoły Podstawowej w Porębie Wielkiej zaproponowała, aby tego dnia pomagać dzieciom z Ukrainy, głównie tym, które pozostały w swojej ojczyźnie. W szkolnym holu zebrała się liczna publiczność i wysłuchała koncertu skrzypcowego pana Serhii Bielova.

Na wstępie życzenia paniom złożył wiceprzewodniczący Rady Powiatu pan Janusz Potaczek, a swoje umiejętności zaprezentowali uczniowie uczący się w szkole muzycznej. Później miała miejsce zmysłowa uczta. Pan Serhii - absolwent Ukraińskiej Narodowej Akademii Muzycznej w Kijowie i muzyk Filharmonii Kijowskiej z czterdziestoletnim stażem, jest wyjątkowym skrzypkiem. Zaprezentował muzykę taneczną, filmową, klasyczną i na zakończenie ludową, która pobudziła publiczność do śpiewu.

Po koncercie odbyło się spotkanie przy kawie i ciast-

czku przygotowanym przez uczniów szkoły. Byliśmy świadkami tego, że muzyka może ponad podziałami pomagać potrzebującym. Podczas koncertu zebrano 788 zł, 10 euro i 200 hrywien. Ze szkoły wszyscy wyszli zadowoleni. Bardzo ciekawa i nietuzinkowa inicjatywa dyrekcji i samorządu uczniowskiego szkoły. Dziękujemy.

Uczestniczyła i przekazała Anna Stożek

PROFILAKTYCZNE FERIE Z BIBLIOTEKĄ 2023

Dwutygodniowa przerwa nauki w szkole w okresie zimowym, to często trudny czas dla rodziców. W tym roku naprzeciw wyszły panie z Gminnej Biblioteki i Ośrodka Kultury w Niedźwiedziu. Trzy razy w tygodniu zorganizowały zajęcia dla dzieci w Domu Ludowym. Ich tematyka była bardzo różnorodna i najważniejsze... nie było dzwonka. Dzieci klas I - III były bardzo zainteresowane spotkaniami, czuły się swobodnie, poznając tajniki otaczającego ich świata.

Wspólne spotkania obfitowały w ciekawe zajęcia i atrakcje. Wszystko rozpoczęło się od wędrowki po bibliotece i zajęć integracyjnych pn. „Odkrywamy tajemnice biblioteki”. Tego samego dnia robiony był zimowy baton dla ptaków i poznawanie ciekawostek przyrodniczych. W środę na parkiet wkroczyły zajęcia łączące pokolenia, czyli jak zachęcić dzieci do budowy domów z klocków. Przy tej zabawie zawsze można pomarzyć i wyciszyć się. Ale żeby nie było zastoju, zajęcia zakończono zabawami tanecznymi. Piątek, to zajęcia z panią Sekretarz. Czytane były bajki i baśnie, na podstawie których powstały prace plastyczne. Pani Kryśka urządziła konkurs literacki, a uczestniczka ferii Ola wymyślała zagadki literackie. Fotobudka pomogła to wszystko utrwalić i utworzyć album pamiątkowy. Akcenty nauki bezpieczeństwa zawsze dobrze widziane, zatem spotkanie z policjantem było bardzo na miejscu. Drugi tydzień rozpoczął się na ludowo czyli zagórzańskie zajęcia taneczne i poznawanie tajników stroju regionalnego. W środę łyk prawdziwej kultury, czyli wypad do Teatru Lalek *Rabcio* na spektakl *Piękna i bestia*. W ostatnim dniu przed zabawą karnawałową, trochę teorii i praktyki w udzielaniu pierwszej pomocy przedmedycznej. Prowadzącymi byli prawdziwi strażacy ochotnicy, którzy wyjeżdżają do wypadków i ratują życie ludzkie. Tak spędzone ferie przez 37 uczestników na pewno zapadną w pamięci. Organizatorom należą się słowa podziękowania za pomysł i czas spędzony z dziećmi, ku ich uciesze i radości.

Anna Maria Stożek

ROK 2023 W GPN Atrakcje i plany edukacyjne

Rok 2023 w Gorgzańskim Parku Narodowym, podobnie jak poprzedni, zapowiada się pełen atrakcji. Zespół ds. Edukacji i Udostępniania Parku przy wsparciu innych działów zaplanował wiele wydarzeń, podczas których przybliżymy walory przyrodnicze i kulturowe Gorców oraz opowiemy o tym, dlaczego warto chronić przyrodę. Mamy nadzieję, że w przygotowanej ofercie każdy znajdzie coś dla siebie. Wiele działań skierowanych jest do mieszkańców okolicznych gmin, w tym do mieszkańców gminy Niedźwiedź, którzy mają jeden z najcenniejszych obszarów przyrodniczych Polski w zasięgu krótkiego spaceru.

Przed wyjściem w teren warto odwiedzić Ośrodek Edukacyjny w Porębie Wielkiej. Znajduje się tu ekspozycja przyrodnicza. Można tu przyjrzeć się dokładnie co kryją górskie potoki, podglądać gorgzańskie drapieżniki, czy zajrzeć do wnętrza krokusa. Trasa przejścia to wędrowka przez pięć sal - od potoku, przez buczynę i świerczynę, aż do polan górnoregłowych pod Turbaczem. Zwiedzanie zajmuje ok. godziny. Uzupełnieniem ekspozycji jest film opowiadający o tym, co się dzieje w Gorcach w ciągu roku, od zimy do jesieni.

Godziny otwarcia Ośrodka Edukacyjnego GPN:

- od maja do października od wtorku do niedzieli w godzinach 10.00 - 16.00 (ostatnie wejście o godzinie 15.00);
- od listopada do kwietnia od wtorku do piątku w godzinach 10.00 - 15.00 (ostatnie wejście o godzinie 14.00).

Wstęp na ekspozycję: 8 zł bilet normalny, 4 zł bilet ulgowy.

Duża część naszych działań skierowana jest do uczniów szkół. Prowadzimy zajęcia edukacyjne stacjonarne i terenowe. W wypracowanej ofercie edukacyjnej mamy propozycje dla przedszkolaków (od 5 lat), a także uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych (oferta edukacyjna prezentowana jest na stronie internetowej GPN - www.gorcepn.pl). O każdej porze roku w przyrodzie dzieje się na tyle dużo, że warto jej się przyjrzeć pod okiem jednej z naszych edukatorek.

Z początkiem marca ogłoszony będzie konkurs przyrodniczy dla uczniów szkół podstawowych, który poruszy temat bioróżnorodności. Angażując uczestników w działania konkursowe chcemy zwiększyć ich wrażliwości na przyrodę poprzez osobiste doświadczenie i wejście w szczegóły niewidoczne na pierwszy rzut oka, rozwijać umiejętności prowadzenia obserwacji i formułowania wniosków, umożliwić im budowanie więzi z przyrodą i zaangażowanie się w jej ochronę. Konkurs będzie polegał na wykonaniu obserwacji wybranego wycinka przyrody, zagłębieniu się w ten mikrokosmos i opowiedzeniu o tej podróży w formie pocztówki, komiksu, bądź prezentacji multimedialnej.

Uczniowie z Gminy Niedźwiedź mogą wziąć udział w Obchodach Europejskiego Dnia Parków Narodowych, który jak co roku wypada 24 maja. Dla uczniów szkół z południowej części Gorców proponujemy w maju grę terenową „Spotkania tropicieli przyrody” oraz „Święto buka”, organizowane w październiku we współpracy z Nadleśnictwem Nowy Targ. Oba wydarzenia odbędą się w Gajówce Mikołaja w dolinie Łopusznej.

Nie zapominamy też o edukatorach, w tym nauczycielach. W 2023 roku przewidujemy dwa spotkania skierowane do tej

grupy. W kwietniu poruszymy temat aspektu wiosennego i umiejętności czytania przyrody, a na jesieni znów porozmawiamy o roli grzybów w ekosystemach.

W programie jest też impreza plenerowa, do której mieszkańcy i goście odpoczywający w Gorcach zdążyli się już przyzwyczaić, czyli „Niedziela w Gorgzańskim Parku Narodowym”. Odbędzie się ona 27 sierpnia na polanie Trusiówka w Lubomierzu-Rzekach. Celem festynów jest promowanie postawy poszanowania rodzimej przyrody, właściwego zachowania wobec dzikich zwierząt, promowanie zrównoważonej turystyki przyrodniczej i kulturowej, propagowanie bezpiecznego wędrowania po górach, promowanie regionu oraz zachęta do aktywnego wypoczynku. Nie działamy sami, bo do współpracy zapraszamy wiele lokalnych instytucji i organizacji, w tym: gminę Niedźwiedź, gminę Mszana Dolna, Nadleśnictwo Limanowa, Grupę Podhalańską GOPR, Komendę Wojewódzką Policji, Powiat Limanowski, Stowarzyszenie Zagórzańskie Dziedziny, Zagórzańskich Pasjonatów, Stowarzyszenie Rękodzielników, Stowarzyszenie Gospodarstw Eko i Agroturystycznych „Gazda”.

Zupełna nowość w grafiku to spacer tematyczne otwarte dla wszystkich, którzy chcieliby lepiej poznać Gorce. Spacer odbywać się będą w każdy drugi i czwarty piątek lipca i sierpnia. Tematy spacerów i trasy przejścia podamy w późniejszym terminie. W pozostałe piątki sezonu wakacyjnego będzie można spotkać pracowników Parku dyżurujących w miejscach najczęściej uczęszczanych na skrzyżowaniu szlaków. W tym roku chcielibyśmy również wziąć udział w ogólnopolskiej nocy muzeów, która wypada 12 maja. Wieczorową porą tego dnia będzie można skorzystać z wystawy przyrodniczej i warsztatów prowadzonych przez edukatorów GPN. Część zaplanowanych na ten rok wydarzeń będzie miała miejsce w Gajówce Mikołaja w Łopusznej. W każdą pierwszą sobotę miesiąca od maja do września będą się tam odbywać „Bliskie spotkania z gorgzańską przyrodą”, czyli otwarte zajęcia prowadzone przez pracowników GPN. Grupy rodzinne zapraszamy szczególnie na „Majówkę w Gajówce Mikołaja” 21 maja oraz na „Wakacyjne przygody na ścieżkach przyrody” 16 lipca.

Zespół ds. Edukacji i Udostępniania Parku popularyzuje wiedzę na temat przyrody przez tworzenie różnych publikacji. W 2023 roku planujemy wydanie:

„Salamandry, numery: wiosna - lato 2023, jesień - zima 2023, wydanie tylko internetowe.

„Krajinę Salamandry GPN w zadaniach i zagadkach-książka dla dzieci.

Wznowione będzie wydawnictwo „Gorce - europejskie dziedzictwo przyrody”.

Od kilku lat uczestniczymy w realizacji projektu „Promocja parków narodowych jako marki” prowadzonego przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska. W tym roku planowane są m.in.:

- wykonanie gry planszowej o parkach narodowych w Polsce
- kampania promocyjna z gwiazdą Internetu (influencerem), która choć planowana na 2022 r. została przeniesiona na ten rok. Ciekawe, kto to będzie?

Szczegóły dotyczące każdego wydarzenia pojawią się na naszej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, więc wszystkich chętnych zachęcamy do śledzenia pojawiających się tam komunikatów.

Poza imprezami edukacyjnymi zapraszamy również na szlaki, ścieżki edukacyjne i pola biwakowe. Szczegóły co do ich przebiegu oraz zasady korzystania z nich można znaleźć na naszej stronie internetowej - www.gorcepn.pl

*Monika Olszewska - Kierownik Zespołu
D/s. Udostępniania i Edukacji Parku*

Czy wiesz, że...

Dobrze, że się skończyła ...

W kronice Niedźwiedzia czytamy: „W roku 1906 ważnym do zanotowania jest to, iż zima była tak ostra i długa, jakiej starzy ludzie nie pamiętają.”

Natomiast ks. Franciszek Bardziej pisze: „Dnia 25 stycznia 1953 roku mróz silniejszy -16° , a 26 stycznia temperatura spadła do -30° . Ptactwo pada z zimna, namoknięte drzewa pękają na dach gontem kryty. Formalna katastrofa. Na te silne mrozy dobrze, że przygotowano nie tylko ogrzewanie zakrystii, ale i ogrzewanie kaplicy Najświętszego Serca Jezusowego. Temperatura w kaplicy dochodzi do $+8^{\circ}$ ciepła.”

Z lat nam bardziej współczesnych, warto odnotować zimą 2 stycznia 2001 roku, kiedy to napadało mnóstwo

śniegu i pierwszy raz w życiu mnie „wodziło”. Były duże opady, do tego zamieć, tak, że nie mogłam odnaleźć drogi. Wójt Gminy w południe 3 stycznia ogłosił „Stan klęski żywiołowej” i utrwalił na zdjęciach zasypany Rynek. Szkoły w ten czas mogły być zamknięte.

W obecnym roku podczas zimowych ferii naszych dzieci szkolnych, również mieliśmy nadmierne opady śniegu i utrudnienia na drogach. Ale zamiast rozpa-

czyć, dzieci z Orkiestry św. Sebastiana urządziły sobie frajdę. Z pomocą rodziców i ciężkiego sprzętu ulepiły 6-metrowego bałwana. Mimo uciechy jaką miały z zabawy na śniegu, należy zauważyć, że tegoroczna zima była raczej łagodna i dobrze że się skończyła.

Anna Maria Stożek

Odnośnie powstania wsi Niedźwiedź legenda głosi: Pewnego dnia ksiądz Lubomirski wracając z polowania natknął się na niedźwiedzia, który go zaatakował. Ksiądz bronił się, lecz nie był w stanie pokonać tak groźnego zwierza. Na pomoc pośpieszył mu towarzyszący w polowaniu myśliwy, który używszy broni palnej odpędził zwierza i tym sposobem uratował swemu panu życie. Na tę pamiątkę ksiądz Lubomirski wybudował na tym miejscu kapliczkę do dziś stojącą u zbiegu dróg od strony rynku i Mszany Dolnej. Od nazwy tego zwierza nazwano wieś Niedźwiedziem. Należy wspomnieć, że ksiądz Sebastian Lubomirski miał swoją rezydencję w Lubomierzu i tenże był założycielem wsi Lubomierz w roku 1600. Nadto ufundował on kościół w Niedźwiedziu pw. św. Sebastiana. *S. Stopa*

Młodzież szkolna opiekuje się miejscem, w którym według przekazu najstarszych mieszkańców naszej miejscowości, znajduje się zbiorowa mogiła ofiar epidemii cholery z XIX w. Mogiła znajduje się w tzw. Kubikowym Lasku na pograniczu Mszany Górnej i Koniny. Młodzież w czerwcu 2018 roku w miejscu domniemanej mogiły postawiła brzoszowy krzyż. Od tego czasu miejsce to odwiedzane jest przez dzieci i młodzież szkoły w Koninie, która nie zapomina o modlitwie i pamiątkowym zniczu. *Elżbieta Kurek*

Wychowanek GKS „Orkan” Niedźwiedź, mieszkaniec Koniny Jakub Sutor, były zawodnik RKS „Garbarnia” Kraków, został wypożyczony do klubu „Lechia” Tomaszów Mazowiecki. To kolejny awans tego zawodnika. *Janusz Potaczek*

EXCLUSIV Tajemnice Natury Ludzie sawanci

Sawant, to upośledzony geniusz, nie potrafi poradzić sobie z najprostszymi czynnościami, jest zależny od pomocy innych, ale wykazuje nieprawdopodobne umiejętności intelektualne w jakiejś dziedzinie. Słowo „sawant” pochodzi z j. francuskiego i oznacza „uczony, mądry, biegły”. Za autora określenia „zespołu sawanta” uważa się odkrywcę zespołu Downa Johna Langdona - Downa. Opisał on w swoich pracach naukowych liczne przypadki współwystępowania ponadprzeciętnych zdolności z upośledzeniem umysłowym i zaproponował w 1887 roku pojęcie „idiota-sawant” (fr. savant idiot) uczony głupiec. Zespół sawanta to niezwykle dysfunkcyjna mózgu polegająca na tym, że osoby upośledzone umysłowo prezentują ponadprzeciętne zdolności. Sawanci zwykle mają doskonałą pamięć mechaniczną i potrafią zapamiętać raz przeczytaną informację do końca życia. Wśród sawantów jest bardzo wiele osób z autyzmem czy zespołem Aspergera.

Pierwsze wzmianki o koegzystencji dysfunkcji mózgu z genialnymi umiejętnościami pojawiły się w 1789 r. w pracach pioniera amerykańskiej psychiatrii, Benjamina Rusha, który opisał historię niezwykle człowieka, który przy ograniczonych umiejętnościach liczenia prezentował niewiarygodne zdolności matematyczne, np. potrafił precyzyjnie obliczyć, ile sekund przeżyje człowiek w ciągu 70 lat, 17 dni i 12 godzin, uwzględniając lata przestępne. Obecnie określenie „zespół sawanta” rezerwuje się dla osób, które przy poważnych zaburzeniach intelektualnych i ilorazie inteligencji oscylującym w granicach 40. wykazują niebywałe zdolności umysłowe w konkretnej dziedzinie, izolowane obszary wyjątkowych umiejętności. Szacuje się, że zespół sawanta występuje najczęściej u osób, które cierpią na zaburzenia autystyczne, średnio co 10 autysta to sawant. Jednak ponadprzeciętne umiejętności mogą wykazywać także osoby upośledzone umysłowo, z urazami mózgu czy otępieniem umysłowym. Najczęściej syndrom sawanta ma charakter wrodzony. Wśród sawantów zdecydowanie dominują mężczyźni. O zespole sawanta mówi się, że jest to szczególny dar, tak jakby natura rekompensowała ludziom z dysfunkcjami umysłowymi gratyfikacją w postaci fenomenalnych zdolności. Zespół sawanta nie jest żadną chorobą ani patologią, więc nie podlega leczeniu. To szczególny stan umysłu - współwystępowanie deficytów poznawczych z genialnymi umiejętnościami. Na pierwszy rzut oka zespół sawanta wydaje się być paradoksem, jakimś dziwnym wybrykiem natury, niespotykaną hybrydą biologiczną. Jak głupiec może być geniuszem, przecież to niedorzeczność. Hipotezy naukowe próbują wyjaśniać dziwną zagadkę sawantyzmu poprzez odwołanie się do plastyczności mózgu. Najczęściej osoby upośledzone umysłowo mają zaburzone funkcje lokalizowane w „logicznej” lewej półkuli mózgu, odpowiedzialnej za sekwencje, porządek, hierarchizację i zdolności językowe. Uszkodzenie lewej półkuli mózgu skutkuje większą aktywnością prawej półkuli w celu zrekompensowania utraconych funkcji. W ten sposób wielu sawantów prezentuje fenomenalne zdolności w takich dziedzinach, jak muzyka, plastyka, rzeźba, gdyż „intuicyjna” prawa półkula odpowiada właśnie za zdolności artystyczne. Mimo bardzo niskiego ilorazu inteligencji i trudności w życiu społecznym, sawanci wykazują genialne zdolności w takich dziedzinach jak: *matematyka* - potrafią dokonać niebywałych obliczeń rachun-

kowych, odtworzyć długi ciąg liczb, precyzyjnie odmierzyć czas, podać dzień tygodnia, jaki przypadał konkretnej dacie; *Plastyka* - prezentują niebywałe zdolności manualne i wizualne; są genialnymi malarzami i rzeźbiarzami; *Lingwistyka* - prezentują fenomenalne zdolności językowe, uczą się z niewiarygodną szybkością gramatyki i słów języków obcych, sprawnie komunikują się nawet w kilkunastu językach świata; *Muzyka* - prezentują talenty kompozytorskie, potrafią bezbłędnie odtworzyć z pamięci zasłyszany wcześniej utwór, są wirtuozami gry na fortepianie czy innych instrumentach muzycznych.

Niektórzy sawanci posiadają zdolności językowe, w krótkim czasie potrafią opanować niezwykle liczbę słów i zagadnień gramatycznych z obcego języka, zwykle bez zrozumienia go (tzw. *pamięć bez pojmowania* lub określenie nadane przez Downa, tzw. *adhezja werbalna*). Częściej pojawiają się zdolności muzyczne (najczęściej używanym przez sawantów instrumentem jest fortepian) i rachunkowe (sawant jest w stanie podać w ciągu kilku sekund dzień tygodnia sprzed 4000 lat lub odtworzyć bardzo długi ciąg cyfr). U niektórych sawantów pojawia się zdolność precyzyjnego odmierzenia czasu z dokładnością porównywalną do zwykłych zegarów.

Najsławniejsi sawanci w historii

Kim Peek urodził się z upośledzeniem. Lekarze rozpoznali u niego wiele dysfunkcji mózgu, między innymi brak połączenia między lewą i prawą półkulą. Samodzielnie nie potrafił przeżyć jednego dnia, miał problemy z założeniem koszuli, ale jego zdolności umysłowe były niezwykłe. Czytał dwie strony na raz, jedną jednym okiem, a drugą drugim (w czasie trzech sekund!) i zapamiętywał wszystko. Znał na pamięć 12 000 książek, potrafił wymienić nazwy wszystkich amerykańskich miast i autostrad, kody pocztowe, numery kierunkowe, sieci telekomunikacyjne i telewizyjne. Znał historię każdego kraju, każdego władcy, jego daty panowania, małżonka i dzieje. Na podstawie podanej daty urodzenia, w ciągu kilku sekund obliczał dzień tygodnia, w którym dana osoba skończy 65 lat. Rozpoznawał ze słuchu większość utworów muzycznych, podając jednocześnie datę, miejsce ich powstania i datę urodzenia i śmierci kompozytora. Zmarł w 2009 roku na zawał serca.

Leslie Lemke urodził się jako niedorozwinięty wcześniak chory na porażenie mózgowe i jaskrę. Przy narodzinach stracił wzrok, co w połączeniu z upośledzeniem umysłowym skłoniło jego matkę do oddania go do adopcji. Przygarnęła go pielęgniarka May Lemke, wówczas 52-letnia matka piątki dzieci. Mimo iż dopiero w wieku 15 lat nauczył się samodzielnie chodzić, stosunkowo szybko okazał niezwykle talent muzyczny. Jako 16-latek usłyszał w telewizji koncert fortepianowy nr 1 Piotra Czajkowskiego i choć nigdy wcześniej nie grał na pianinie, zagrał ten koncert z pamięci od początku do końca. Jego zdolności muzyczne wprawiają w zachwyt. Znakomicie gra na fortepianie, mimo że nigdy nie pobierał odpowiednich lekcji. Potrafi zagrać bezbłędnie kilka tysięcy utworów, w tym te, które usłyszał po raz pierwszy. Leslie wykorzystuje swój talent, koncertując. Swoje tournée odbywał po USA, Skandynawii i Japonii.

Alonzo Clemons. Uraz głowy, jakiego doznał w dzieciństwie, całkowicie zmienił jego życie. Los odebrał mu podstawowe zdolności manualne; Clemons nie radzi sobie z wiązaniem butów, nie potrafi samodzielnie jeść - w zamian dając mu talent artysty. Dar dość niezwykły. Clemons jest rzeźbiarzem, w ciągu 20 minut potrafi uformować z wosku wierną podobiznę każdego zwierzęcia, które widział tylko przez kilkanaście sekund. Proporcje, najdrobniejsze szczegóły anatomiczne - rzeźby Clemonsa są niezwykle realistyczne. Amerykanin może odtworzyć w trzech wymiarach każde zwierzę, które zobaczył na kilku dwuwymiarowych fotografiach. Zasłynął, wykonując rzeźbę konia naturalnej wielkości. Jego prace wystawiane są w galeriach sztuki w całym USA i osiągają zawrotne sumy wielu tysięcy dolarów.

Gottfried Mind, jeden z pierwszych znanych historii sawantów. Jego ojciec był fascynatem malarstwa, dlatego też młodemu Gottfriedowi od samego początku towarzyszyła w życiu sztuka. Szczególny wpływ na cierpiącego na autyzm chłopca wywarła wizyta w domu rodzinnym znajomego malarza Legela, którego nie odstępował na krok, obserwując jego pracę. Mistrz dostrzegł jego talent i polecił rodzicom oddanie chłopca do szkoły plastycznej. W 1776 roku 8-letni wówczas Mind trafił do niej. Według opinii swoich nauczycieli był bardzo słaby, niezdolny do ciężkiej pracy, rozkapryszony i niezdyscyplinowany, nieustannie rysował dziwne kreatury o łotrowskiej proweniencji. Z pisaniem i liczeniem nie radził sobie wcale. Pewnego dnia, gdy jego nauczyciel, malarz Sigmund Hendenberger, namalował kota, Gottfried krzyknął: „To nie jest kot!”. Nauczyciel stwierdził, że skoro tak uważa, niech namaluje lepszego. Ku zdziwieniu swego mistrza chłopak spełnił jego wolę i namalował genialny, niezwykle realistyczny, wirtuozerski portret kota, co zapoczątkowało jego pasję rysowania zwierząt.

Richard Wawro. Jego ojciec, polski inżynier i oficer Tadeusz Wawro po II wojnie światowej osiadł na stałe w Szkocji, gdzie poznał szkocką nauczycielkę z którą miał syna. Richard urodził się z pośledzeniem umysłowym. Miał problemy z wykonywaniem podstawowych czynności, mówić nauczył się dopiero w wieku 11 lat, nie był w stanie pisać ani czytać, z powodu zaćmy widział jedynie na prawe oko. Jego talent został rozpoznany w szkole przez nauczycieli, kiedy ukończył 6 lat. Otóż Richard świetnie malował. Tworzył poetyckie i odznaczające się niezwykle precyzją dzieła marynistyczne i krajobrazowe. Za inspiracje służyły mu ilustrowane encyklopedie, książki historyczne, broszury turystyczne, programy telewizyjne i audycje radiowe, a także wyjazdy zagraniczne, które odbywał z rodzicami. Nigdy nie malował w plenerze, po prostu szczegółowo zapamiętywał raz zarejestrowany widok, po jakimś czasie niejako automatycznie odwzorowując go na płótnie. Swoją pierwszą wystawę miał w wieku 17 lat, w Edynburgu. Łącznie, aż do śmierci w 2006 roku, doczekał się prawie 100 wystaw i sprzedał ponad 1000 swoich dzieł. Jego pejzaże znalazły się w kolekcjach angielskiej premier Margaret Thatcher i papieża Jana Pawła II.

Stephen Wiltshire. Mimo wrodzonego upośledzenia, od dziecka wykazywał talent plastyczny. Mówić nauczył się dopiero w szkole specjalnej w wieku 9 lat (pierwsze wypowiedziane przez niego słowo to „papier”), już wtedy kreślił skomplikowane panoramy miast, wzbudzając zdziwienie i zachwyty. Anglik potrafi odtworzyć na rysunku dokładną bryłę każdego widzianego zaledwie przez chwilę budynku, z uwzględnieniem architektonicznych detali. Zasłynął, rysując wielkie panoramy miast: Rzymu, Hongkongu,

Frankfurtu, Madrytu, Dubaju, Jerozolimy i Londynu, które oglądał podczas krótkiego lotu helikopterem (szczegółowa panorama Tokio, stworzona przez niego w 2005 roku na 10-metrowym płótnie, powstała w ciągu siedmiu dni). W 2006 roku uhonorowano go Orderem Imperium Brytyjskiego. Wtedy też otworzył swoją stałą wystawę w londyńskiej Royal Opera Arcade. Ma na swoim koncie kilka książek z poradami kreślarskimi.

Ellen Boudreaux, niewidoma sawantka o zdolnościach muzycznych. Po jednokrotnym wysłuchaniu utworu potrafi zagrać go na większości instrumentów w sposób niemalże perfekcyjny. Jednak w jej przypadku ciekawiej prezentują się inne nietypowe zdolności. Po pierwsze: Ellen, od urodzenia niewidoma i opóźniona w rozwoju, mimo poważnych problemów z poruszaniem się i komunikacją społeczną, potrafi perfekcyjnie, na zasadzie swego rodzaju eholokacji, omijać napotykaną na drodze przedmioty, które jak uważa, słyszy. Po drugie: ma niesamowite wyczucie czasu. Odkąd posłuchała telefonicznej zegarynki, potrafi w każdej chwili podać aktualny czas co do sekundy.

Gilles Tréhin, cierpiący na autyzm Francuz żyje w mieście Urville położonym na jednej z wysp Lazurowego Wybrzeża, pomiędzy Cannes, a Saint Tropez. I nie byłoby w tym nic dziwnego, gdyby nie fakt, że Urville to w całości wytwór jego umysłu. Gdy Tréhin miał 5 lat, nauczył się rysować trójwymiarowe obiekty. Gdy miał 12 lat, wykorzystując klocki LEGO, stworzył miasto, które nazwał właśnie Urville (prawdopodobnie pochodną nazwy francuskiej stacji badawczej Dumont d'Urville na Antarktydzie), później doszedł do wniosku, że łatwiej wyrazić mu swoje wyobrażenia za pomocą rysunków. Gilles stworzył ponad 300 szczegółowych rysunków ukazujących kompletną historię założenia miasta, jego geografii, kulturę, zależności ekonomiczne. Wszystko wydane zostało w wersji książkowej.

Daniel Tammem, nazywany jest kamieniem z Rossetty wśród sawantów. Daniel cierpi na zespół Aspergera, jednak jako jeden z niewielu autystów nie ma problemów z samodzielnym życiem i komunikowaniem się z otoczeniem. Potrafi dokonywać w pamięci skomplikowanych obliczeń oraz wymienić 22 514 cyfr po przecinku w liczbie „pi”. Ciekawą jest to, że jest synestetykiem; postrzega liczby przez pryzmat kolorów. Według Tammemeta kształty niektórych liczb są ładne i przyjazne, a innych brzydkie, kolczaste i odpychające. Dzięki genialnej pamięci wzrokowej bardzo szybko uczy się języków obcych zna angielski, niemiecki, hiszpański, esperanto, francuski, fiński, litewski, rumuński, estoński, walijski i islandzki (na opanowanie tego ostatniego wystarczyły mu cztery dni spędzone w Reykjaviku). Był głównym bohaterem filmu dokumentalnego „Brain Man” dotyczącego zjawiska sawantów. Na jego planie spotkał się z Kimem Peekiem. Współpracuje z naukowcami zgłębiającymi problem autyzmu, poddając się różnego rodzaju doświadczeniom. Wydał książkę autobiograficzną, której głównym tematem jest jego wewnętrzny, kolorowy świat liczb.

Źródła: Internet, kanały telewizyjne „National Geographic”, „BBC Earth”, „Planete”.

Wybór i opracowanie - Stanisław Stopa

Dzieci listy piszą

Ze wzruszeniem i olbrzymią satysfakcją przeczytałam listy uczniów Szkoły Podstawowej im. Katarzyny Smreczyńskiej w Koninie. Sprawia mi radość, że uczniowie swoją patronkę traktują jak koleżankę, przyjaciółkę, dobrego znajomego, osobę która wzbudza szacunek. Dlatego początek każdego listu jest inny: „Droga Kasiu”, „Droga Katarzyno”, „Droga Patronko”.

Z treści listów można ułożyć przepiękny życiorys Katarzyny. „Miałaś trudne dzieciństwo.” „Nawet mając tak mało ziemniaków i myśląc, że będziesz miała kłopoty w domu, postanowiłaś oddać to co miałaś”, „Miałaś trudne życie, musiałaś paść bydło w lesie. Bardzo miły organista uczył Cię czytać” „Jestem pełna podziwu, że chodziłaś do Sidziny, żeby się uczyć”. „Miałaś troje dzieci. Z Franciszkiem miałaś wiele kłopotów, ale sobie poradziłaś z tym wszystkim”, „Stasiu wpadł do stajni i nie rozdeptał go woły, Franek rozhuścił kołyskę z Marysią.” „Wyszczałenie w tamtych czasach było kosztowne i byłaś oddana i wszystko robiłaś, żeby dzieciom nie zabrakło jedzenia”. „Chodziłaś do swoich synów pieszo i bardzo Cię za to podziwiam”. „Byłaś dobrą matką. Udało ci się, jeden skończył studia, a drugi został poetą”. „Jesteś wspaniałą pisarką i gawędziarką”. „Stałaś się symbolem prawdziwej miłości macierzyńskiej”. „Byłaś bardzo dobrym, życzliwym i pomocnym człowiekiem”. „Jestem dumny, że pochodzę z okolicy, gdzie mieszkała i wychowywała swoje dzieci ta wspaniała kobieta.”

Kolejne zaskoczenie to recenzja książki mojego autorstwa.

Niedawno księgozbiór naszej biblioteki szkolnej został wzbogacony o szczególnie wolumin autorstwa Anny Marii Stożek „Katarzyna Smreczyńska. Matka oddana dzieciom”, który od razu stał się cenną lekturą i pomocą dydaktyczną dla nas - nauczycieli oraz uczniów ZPO w Koninie. Do tej pory życie patronki naszej szkoły można było poznać z publikacji Ignacego Maciejowskiego (Sewera) pt. „Matka” lub z listów Władysława Orkana do swojej matki, a teraz mamy kolejne, wyjątkowe źródło infor-

macji o tej niezwykłej kobiecie. Dla społeczności szkolnej najcenniejszym atutem książki o Katarzynie Smreczyńskiej oprócz kolorowej szaty graficznej, licznych zdjęć, map, kopii dokumentów oraz szkiców jest język, dostosowany nawet do najmłodszych czytelników. Uczniowie podczas zajęć swobodnie wyszukują potrzebne informacje o matce Władysława Orkana, gdyż autorka książki zachęca do czytania rozdziałów, które swoim tytułem zaciekawiają i przykuwają uwagę, np. „Niespodzianki, które ją spotkały” czy „Pamiętny rok 1927”. Podczas pracy z tą lekturą uczniowie z zainteresowaniem zgłębiają tajniki wiedzy o życiu i kulturze Zagórzan, poznają szczegółowo trudy pieszych wędrówek Katarzyny Smreczyńskiej do swoich synów. Analizując poszczególne rozdziały zdają sobie sprawę, jaki wysiłek podejmowała patronka, by choć w elementarny sposób móc nauczyć się techniki czytania, poznawać świat przedstawiony w „Żywotach Świętych”. Uczniowie wciąż doczytują nieznanne dotychczas fakty z życia Katarzyny, zestawiają je z dzisiejszym trybem życia i podróżowaniem, a także oceniają możliwości i podejście do nauki współczesnej młodzieży szkolnej. Uczniowie bardzo urzekają zamieszczone w książce zdjęcia prac plastycznych wykonanych przez autorkę, a także fotografie przedstawień szkolnych z udziałem starszych koleżanek i kolegów. Uczniowie z zainteresowaniem oglądają przedstawione w książce

„Katarzyna Smreczyńska. Matka oddana dzieciom” obrazy z ciężkiego życia patronki i jej rodziny. Młodzież szkolna zainteresowana życiem matki Orkana napisała listy do patronki, które wyrażają ich podziw dla tej wyjątkowej postaci.

Publikacja pani Anny Stożek została przyjęta w społeczności szkolnej niezwykle entuzjastycznie. Stała się inspiracją dla kadry pedagogicznej do tworzenia scenariuszy, zgłębiania wiedzy na temat patronki szkoły nie tylko w czasie obchodów uroczystości szkolnych lecz także podczas zajęć z wychowawcą, lekcji języka polskiego i historii, zajęć podczas których uczniowie poznają dziedzictwo kultury regionalnej. Książka „Katarzyna Smreczyńska. Matka oddana dzieciom” jest godna polecenia nie tylko społeczności lokalnej, ale wszystkim szkołom, placówkom i instytucjom, którym patronuje Władysław Orkan - syn niesamowitej kobiety, dla której nauka i rodzina była celem życia.

Pani Aniu, w imieniu wszystkich nauczycieli i uczniów, bardzo Pani dziękuję za trud i pracę włożoną w publikację, która jest wyjątkowa. Od tej pory książka „Katarzyna Smreczyńska. Matka oddana dzieciom” jest przewodnikiem oraz źródłem informacji w naszej pracy dydaktyczno - wychowawczej.

Nauczycielka ZPO Konina

Iwona Tarasek

Całość opracowała Anna Stożek

ORSZAK TRZECH KRÓLI

*„Mędrcy świata Monarchowie,
gdzie śpiesznie dążycie * Powiedzcie
nam Trzej Królowie, chcecie
widzieć Dziecię * Ono w żłobie nie
ma tronu, ni berła nie dźwizy...”*

Uroczystość Objawienia Pańskiego, czyli w polskiej tradycji Trzech Króli, wzywa nas do nieustannego szukania Boga w naszym codziennym życiu, tak, jak to uczynili owi Mędrcy ze Wschodu. Drogę do Betlejem wskazywała im gwiazda prowadząca ich przez różne kraje, aby mogli odnaleźć Boga w osobie małego Niemowlęcia owiniętego w pieluszkę przy Matce Maryi. Oni przed Nim uklękli, uznali za Boga i ofiarowali swoje dary: złoto, kadzidło i mirrę.

W tym dniu, 6 stycznia, wyruszają na ulice polskich miast i wsi tradycyjne Orszaki Trzech Króli. W tym roku, po raz 15-ty odbyły się wielkie „uliczne jasełka” pod hasłem: „Niechaj nas prowadzi gwiazda”. Orszaki Trzech Króli cieszą i radują wszystkich zgromadzonych swoimi

barwami, kolorowymi ubraniami, pięknym śpiewem polskich kołęd, a przede wszystkim spontanicznością uczestników, szczególnie radością dzieci i całych rodzin.

Również w naszej wspólnocie przeszedł Orszak Trzech Króli, który wyruszył spod „starej plebanii” - z Betlejem, przy grze Orkiestry św. Sebastiana do kościoła parafialnego, by zdążyć na Mszę św. o godz. 11.00. Orszak prowadziła gwiazda za którą podążał ks. Proboszcz Tadeusz z kapłanami, Służbą Liturgi-

czną, Trzej Królowie z darami, orkiestra i dzieci z rodzicami. Orszak przybył do stajenki w naszym kościele, gdzie wszyscy oddali hołd Jezusowi. Mszy św. przewodniczył ks. Prałat Józef, wraz z księżmi Tadeuszem i Dominikiem. Na zakończenie Mszy, której oprawę liturgiczną przygotował chór „Oremus”, było poświęcenie wody, kredy i kadzidła.

*Przed Maryją stają spolem, niosą
Panu dary * Przed Jezusem biją
czołem, składają ofiary”.*

CHÓR OREMUS KOLEDUJE NA JASNEJ GÓRZE

W niedzielę 29 stycznia 2023 roku parafialny chór „Oremus” z Niedźwiedzia wraz z sympatykami udał się do Częstochowy, do Sanktuarium Królowej Polski, by tam o go-

dzinie 11.00 uczestniczyć w Mszy św. przed cudownym Jej obrazem, wyśpiewując polskie kołеды.

Z modlitwą i śpiewem kołęd w autokarze dotarliśmy na Jasną Górę, gdzie radośnie przyjęli nas Ojcowie Paulini i umieścili na chórze w kaplicy obrazu Matki Bożej, by „z wysokości” w czasie Mszy św. wyśpiewywać kołеды. Po Mszy św. i mo-

dlitwie przed obrazem Czarnej Madonny, udaliśmy się do Sióstr Rodziny Maryi, gdzie przełożoną domu jest nasza rodaczka S. Krystyna Wiatr i gdzie przebywa obecnie na emeryturze nasza organistka i opiekunka chóru S. Teresa Boczar. Siostry przygotowały dla całej grupy (40 osób) ciepły obiad, a chórzycy zaprezentowali potem Siostronom koncert kołęd i pastorałek.

Odmawiając Koronkę do Bożego Miłosierdzia i patrząc na oddalającą się wieżę sanktuarium MB Królowej Polski, udaliśmy się w powrotną drogę. Bóg zapłać tym, którzy przygotowali i uczestniczyli w tej pielgrzymce.

*I my też zgromadzeni, pokłon dajmy
Maryi * Czyste serca Bożej Matce,
darujmy, ach darujmy.*

**Tekst i fotografie
Ksiądz Marek Wójcik**

STYCZNIOWE KOŁĘDOWANIE

Nieocenione chwile radości

Każdemu człowiekowi są potrzebne chwile w których można zapomnieć o swoich smutkach, problemach, a zwłaszcza chorobach. Dotyczy to głównie seniorów. Teoretycznie jest to grupa społeczna, która swoje obowiązki ma już za sobą. Teraz należałoby tylko cieszyć się z życia w gronie rodziny i znajomych. Jednak wszyscy wiemy, jak wygląda rzeczywistość. Dlatego godna pochwały jest inicjatywa kierownictwa Gminnej Biblioteki i Ośrodka Kultury oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za pomysł spotkań opłatkowych dla seniorów.

27 stycznia 2023 roku odbyło się kolejne spotkanie opłatkowe do którego organizacyjnie dołączyło Stowarzyszenie *Kierunek Przyszłość*. Podczas tego spotkania korzyści były obustronne. Młodzi adepci sztuki mogli zaprezentować swoje umiejętności, a pokolenie już spracowane mogło „czepać całymi garściami” energię płynącą ze sceny.

W pierwszej kolejności zaprezentowała się bardzo liczna grupa naprawdę młodziutkich muzyków, którzy szlifują swój talent pod kierunkiem naszego rodaka z Poręby Górnej pana Huberta Rapciaka. Należą się gratulacje za szkolenie tego młodego narybku. Później nastąpiła prezentacja utalentowanej młodzieży w prezentacji jasełek, która jest pod opieką artystyczną pana Daniela Lacha. Brak tremy, nieskrępowanie na scenie, wychodzenie do widza, czytelny przekaz często zaskakującej treści, to wszystko charakteryzuje świąteczny spektakl *Zagórzańskiej Braci*.

Całość uroczystości urozmaiciły posiłki. Na gorąco był barszcz czerwony i pierogi z kapustą. Na przystawki: sery, rolady i inne smakołyki oraz ciasta i owoce. Kawa

jak również zimowa herbata rozgrzewały atmosferę. Osobą prowadzącą była pani prezes Karolina Zapąła, a gościli księża Tadeusz i Marek, samorządowcy; pan wójt Rafał Rusnak i pani sekretarz Justyna Łabuz, reprezentant powiatu pan Janusz Potaczek. Rozśpiewania uczestników podjął zespół regionalny z Poręby Wielkiej *Porębiański Ród*. Wykorzystane zostały w pełni walory naszej sali kinowo - teatralnej z pełnym naswietleniem przez firmę pana Zbigniewa Sułkowskiego.

Nieocenione są chwile radości, w taki sposób można by podsumować piątkową imprezę. Uśmiech na twarzach wielu zmęczonych i strapionych ludzi. Chwilowe

zapomnienie o tym, co nas boli i trapi. Filmowanie spotkania przez uczestników na własne potrzeby, to najlepsza recenzja.

Większość zapracowanych i zabieganych ludzi nie zda je sobie sprawy, jak ważny jest dla seniorów czas poświęcony tylko im i zaprezentowany tylko dla nich. Dziękujemy!

Uczestniczka Anna Stożek

STYCZNIOWE KOŁĘDOWANIE

„Hej, kołęda, kołęda” - WSPÓLNE KOŁĘDOWANIE W PODOBINIE

Wspólne kołędowanie jest pięknym staropolskim zwyczajem, który przetrwał do dziś i łączy pokolenia. To piękna tradycja, którą warto pielęgnować.

6 stycznia w Zespole Placówek Oświatowych w Podobinie rozbrzmiewały najpiękniejsze kołędy i pastorałki. Pięknie udekorowana sala gimnastyczna wypełniła się po brzegi gośćmi. Na wspólne kołędowanie przybyli: Rafał Rusnak - Wójt Gminy, Czesław Kawalec - Członek Zarządu Rady Powiatu, Janusz Tomaszewicz - Dyrektor Gorczańskiego Parku Narodowego, Stanisława Liberda - Inspektor Oświaty, Grzegorz Wójcik i Janusz Potaczek - radni Powiatu Limanowskiego, radni Gminy Niedźwiedź, nauczyciele i mieszkańcy Gminy, szczególnie Podobina. Wszystkich serdecznie powitała Dyrektor szkoły Barbara Dziwisz.

Uczniowie szkoły zaprezentowali bogaty i na wysokim poziomie program artystyczny. Kołędę „Jezusa narodzonego” zaśpiewały dzieci z kl. II pod opieką A. Nawieśniak i K. Napory oraz „Mario, czy Ty wiesz” - kl. I przygotowana przez p. Agnieszkę Bryk. Gromkimi brawami publiczność nagradzała występ grupy teatralnej „Bez Maski”, przygotowany przez p. Sylwię Zapała oraz p. Dorotę Gil w choreografii artystycznej „Narodzenie”, oraz grupę wokalno - instrumentalną „Mało Nas”. Najpiękniejsze kołędy i pastorałki świetnie wykonane przez zaproszone zespoły SAGA Stowarzyszenie artystyczne, której koordynatorem jest Bogusław Nawara, Oprawa muzyczna ślubów „Cawitus”. Orkiestra św. Sebastiana pod opieką p. Sylwii Kiełtyki zachwycała nie tylko piękną grą, lecz przede wszystkim wspianiałym śpiewem.

To był wyjątkowo świąteczny wieczór, a goście nie szczędzili słów uznania dla wykonawców za poziom artystyczny i prezencję.

„Dzisiejsza uroczystość to przegląd niesamowitych talentów, jakie rodzą się i rozwijają w naszej Gminie. Takie spotkania pokazują lokalny potencjał, który warto wspierać i propagować”, powiedział Wójt Rafał Rusnak.

Anna Liberda

SPOTKANIE OPLĄTKOWE W PORĘBIE WIELKIEJ

11 stycznia seniorzy z Poręby Wielkiej mogli uczestniczyć w spotkaniu oplątkowym zorganizowanym przez księdza proboszcza. Rozpoczęło się jasełkami przygotowanymi przez uczniów lokalnej szkoły. Były one wyjątkowe, gdyż nawiązywały do cudów, które będą się działy w dalszym życiu Jezusa. Małej nowonarodzonej Dziecinie przypisano uzdrowienie dziewczynki, która wcześniej utraciła wzrok. Wzrok, słuch i inne zmysły są bardzo ważne, by cieszyć się w pełni życiem. W tych jasełkach wybrano wzrok, jako najważniejszy zmysł. Jasełka przeplatane były licznymi kołędami, w wykonanie których zawsze chętnie włączają się widzowie.

Ks. Proboszcz Zdzisław Bogdanik zaprosił seniorów na plebanię. Uczniowie wraz z opiekunami przygotowali tradycyjny posiłek z rybką oraz ciasta, podzielono się oplątkiem, złożono sobie życzenia. Radość na twarzy księdza była wyjątkowa, gdy mógł każdemu wręczyć symboliczne podarunki, w skład których weszła także różga. Znak, że zawsze możemy być lepsi i grzeczniejsi.

Wyjątkowo przemile spotkanie zakończyło się udziałem w Mszy świętej odprawionej w intencji seniorów, z udzieleniem komunii pod dwiema postaciami. Seniorzy uczestniczący w spotkaniu byli naprawdę usatysfakcjonowani.

Zrelacjonowała uczestniczka Anna Stożek

WIDZIANE OKIEM KAMERY

Nasi u Premiera Mateusza Morawieckiego w Kancelarii Rady Ministrów

Hołd pamięci przy grobie „Lamparta” oddany w dniu 1 marca

Chór „Oremus” z Niedźwiedzia gościł na Jasnej Górze

Prace przesłane na Konkurs Wielkanocy

Marcowa sesja Rady Gminy

Wydawca: Urząd Gminy w Niedźwiedziu, 34 -735 Niedźwiedź, tel: 18 331 70 02
Zespół redakcyjny: Stanisław Stopa (opracowanie, skład komputerowy)
Anna Liberda, Anna Stożek - współpraca redakcyjna
Przygotowanie edytorskie: Paweł Dudek
Adres internetowy: www.niedzwiedz.iap.pl
Poczta elektroniczna: gmina@niedzwiedz.iap.pl
Druk: BDART Agencja Reklamowa. Tel.: 18 331 15 60 www.bdart.com.pl
Pismo zrzeszone w Polskim Stowarzyszeniu Prasy Lokalnej

